

บทที่ 4

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1 บทนำ

การวิจัยเรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ ในบทนี้ คณะผู้วิจัยได้ประเด็นวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัยเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.1.1 วัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ

- 4.1.1.1 ศึกษาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
- 4.1.1.2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
- 4.1.1.3 ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
- 4.1.1.4 ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
- 4.1.1.5 เพื่อหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยว

เชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

4.1.2 คำถามของการวิจัยเรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ มี 5 ประการ ดังนี้

- 4.1.2.1 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
- 4.1.2.2 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ต้องการสารสนเทศอะไร และระดับใด
- 4.1.2.3 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้มีปัญหาการใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
- 4.1.2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศได้อย่างไร
- 4.1.2.5 ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านควรเป็นอย่างไร

เพื่อตอบข้อคำถามของการวิจัยและจุดประสงค์ของการวิจัยนั้น คณะผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ

1) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามแบบ Checklist/Rating Scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวใน 6 จังหวัดเขตอีสานใต้ มีจำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยว ซึ่งพิจารณา ปัญหาที่เกิดจากด้านรูปแบบสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านภาษา ของสารสนเทศ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงปัญหาและแสดงความคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ในบทนี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

4.2 ผลการศึกษา

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.5 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คณะผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ฉบับ และทำการ สัมภาษณ์เพิ่มเติมจังหวัดละ 7 คน รวม 42 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

4.2.1.1 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 398 คน มาเที่ยวที่จังหวัด นครราชสีมา มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 30.7 บุรีรัมย์ ร้อยละ 16.8 และน้อยที่สุด คือ จังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ 11.3

จากผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยทั้งหมด 398 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.8) และเป็นเพศชาย (ร้อยละ 42.2) ส่วนมากเป็นผู้มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี (ร้อยละ 28.6) รองลงมา คือ อายุระหว่าง 15-20 ปี (ร้อยละ 25.4) และ อายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 23.1) ตามลำดับ สำหรับระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทยพบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาด้านว่า ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.3) รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 43) อาชีพของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวคือ นักเรียนและนักศึกษา (ร้อยละ 40.4) รับราชการ (ร้อยละ 23.9) และค้าขาย (ร้อยละ 17.6) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวใน 6 จังหวัดของกลุ่มอีสานใต้ คือ มาเที่ยวมากกว่า 3 ครั้ง (ร้อยละ 47)

4.2.1.2 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด ร้อยละ 30 รองลงมา จังหวัดอุบลราชธานีคิดเป็น ร้อยละ 20 และน้อยที่สุดคือ จังหวัดชัยภูมิ ร้อยละ 8 ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย ร้อยละ 74 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 26 ซึ่งส่วนมากมีสัญชาติ American ร้อยละ 14 British ร้อยละ 14 รองลงมา คือ Norway ร้อยละ 12 Germany ร้อยละ 12 ตามลำดับ ซึ่งมีอายุมากกว่า 41 ปี (ร้อยละ 41) รองลงมา อายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 30) รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 23) ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 38) รองลงมา ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 38) อาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยว คือ นักธุรกิจ (ร้อยละ 23) รับราชการ (ร้อยละ 20) ข้าราชการบำนาญ 18 คน (ร้อยละ 18) และค้าขาย (ร้อยละ 17) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยวใน 6 จังหวัดของกลุ่มอีสานใต้ คือ ส่วนใหญ่มาเที่ยวครั้งแรก (ร้อยละ 54) รองลงมา มากกว่า 3 ครั้ง (ร้อยละ 22) และเป็นครั้งที่ 2 (ร้อยละ 15) ซึ่งผลสอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใน 6 จังหวัด รวม 42 คน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุมากกว่า 41 ปี ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติ Norway รองลงมา คือ American และ British สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ รองลงมา คือ รับราชการ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ มากกว่า 2000 เหรียญสหรัฐอเมริกา หรือ มากกว่า 60,000 บาท ต่อเดือน ความถี่ที่มาเที่ยว ส่วนใหญ่ 4 ครั้ง รองลงมา คือ เป็นการมาเที่ยวครั้งแรก

4.2.2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

การนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอตามวัตถุประสงค์และเพื่อตอบคำถามการวิจัยแต่ละข้อตามลำดับข้อคำถามโดยเรียงตามลำดับดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย และส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด

ส่วนที่ 1 เป็นผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย

การศึกษาปริมาณการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยพิจารณาด้านรูปแบบของสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และภาษาของสารสนเทศผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 131 คน ใช้สารสนเทศจากสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงใช้วารสารวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 28.6 ใช้สารสนเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์

คือ ภาพถ่ายอยู่ในระดับมาก จำนวนมากถึง 149 คน และใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากถึง 119 คน (ร้อยละ 29.9) เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวใช้ในระดับมากและมีจำนวนร้อยละสูงถึง 40.5 คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง (ร้อยละ 39.4) และความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง (ร้อยละ 35.2) นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 33.2 ซึ่งเป็นจำนวนมากถึง 132 คน ค้นหาสารสนเทศจากแหล่งที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้ในระดับมาก รองลงมาใช้สารสนเทศจากห้องสมุดของหน่วยงานอื่นๆ (ร้อยละ 31.4) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในระดับมากและมีจำนวนคนใช้มากที่สุด คือ การสนทนากับเพื่อนร่วมงานมีจำนวนเท่ากับ 129 คน หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในการหาสารสนเทศ มีจำนวนมากถึง 147 คน (ร้อยละ 36.9) ซึ่งใช้ในระดับปานกลาง รองลงมาใช้รายการวิทยุ (ร้อยละ 32.4) และแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ที่ใช้ คือ การอบรมโดยใช้ในระดับปานกลาง ภาษาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในระดับมากที่สุด คือ ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้สารสนเทศสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือมากที่สุด (32 คน) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 29 ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก ใช้วารสารระดับปานกลาง จำนวนถึง 25% ส่วนนิตยสารใช้ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 25 ใช้แผ่นพับระดับปานกลาง เมื่อกล่าวถึงรูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์ระดับและจำนวนของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้มากที่สุด คือ รูปภาพ (ร้อยละ 38) ระดับปานกลางที่ใช้รองลงมา คือ ภาพยนตร์ (ร้อยละ 23) ลูกโลก (ร้อยละ 22) แผนที่ (ร้อยละ 34) อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้ในระดับมากที่สุด มีจำนวนถึงร้อยละ 48 ซึ่งได้ข้อมูลตรงกับการสัมภาษณ์คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตซึ่งใช้บ่อยในขณะพักที่โรงแรม

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้เนื้อหาของสารสนเทศในระดับมากและมีจำนวนผู้ใช้สูง คือ เนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 33) ประวัติความเป็นมา (ร้อยละ 30) ความรู้เกี่ยวกับเส้นทางและแผนที่ (ร้อยละ 34) ที่พัก (ร้อยละ 30) ตามลำดับ ซึ่งได้ผลสอดคล้องกับการสัมภาษณ์

แหล่งสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จำนวนมาก คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ร้อยละ 33) รองลงมา คือ พิพิธภัณฑ์แห่งชาติจังหวัด (ร้อยละ 31) โดยใช้ในระดับปานกลางและจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด แหล่งสารสนเทศบุคคลประเภทสมุดบันทึกหรือหนังสือส่วนตัว (ร้อยละ 39) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ใช้ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การสนทนากับเพื่อน (ร้อยละ 34) หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชนที่ใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือ รายการโทรทัศน์ (ร้อยละ 29)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้มากที่สุด (ร้อยละ 28) และอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์การใช้สารสนเทศนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้สารสนเทศที่เป็นหนังสือมากที่สุด รองลงมา คือ สนทนาจากเพื่อนร่วมงานและค้นจาก Internet ซึ่งอยู่ในระดับมาก

คำถามข้อ 2 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ต้องการสารสนเทศอะไร และระดับใด

ส่วนที่ 1 เป็นผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย 154 คน ต้องการสารสนเทศประเภทหนังสือในระดับมาก (ร้อยละ 38.7) และต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 26.9) รองลงมามีนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 143 คน ต้องการสารสนเทศจากหนังสืออ้างอิงในระดับมาก รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการจำนวนมากและอยู่ในระดับมาก คือ แผนที่ (ร้อยละ 37.7) เทปโทรทัศน์/วิดีโอเทป/ (ร้อยละ 37.7) ภาพยนตร์ (ร้อยละ 37.4) สารสนเทศที่อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมาก (149 คน) ต้องการสารสนเทศ คือ อินเทอร์เน็ตซึ่งต้องการในปริมาณมาก เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการในระดับมากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง คือ 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา คือ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา (ร้อยละ 40.2) และสถานที่ตั้งของแหล่งสารสนเทศ (ร้อยละ 37.9) แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันที่นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการจำนวนมากที่สุด คือ 154 คน (ร้อยละ 38.7) และระดับความต้องการมากที่สุด ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมา คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 34.9 ส่วนแหล่งสารสนเทศบุคคลที่มียอดนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากต้องการในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 42 และรองลงมา คือ การสนทนากับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (ร้อยละ 36.7) นักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์และรายการโทรทัศน์ ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.7 และ 39.7 ตามลำดับ แหล่งสารสนเทศอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากต้องการในระดับมาก คือ การประชุม/สัมมนาต่างๆ จำนวนมากกว่าครึ่ง (238 คน จาก 398) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยต้องการสารสนเทศภาษาไทยซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต้องการในระดับมากที่สุด คือ หนังสือ (ร้อยละ 41) และนิตยสารเป็นสื่อที่ต้องการในระดับมาก

คิดเป็นร้อยละ 30 สื่อสารสนเทศประเภทไมโครฟิล์มที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการในระดับมากที่สุด คือ แผนที่ คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมา คือ รูปภาพ/ภาพถ่าย และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48 สอดคล้องกับการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศพบว่า ต้องการสารสนเทศที่เป็นหนังสือ รองลงมา ต้องการค้นสารสนเทศจาก Internet ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง (ร้อยละ 44) แผนที่ของแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 41) และความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง (ร้อยละ 38) สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ คือ ต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พัก ซึ่งใช้ในระดับมาก

แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการจำนวนมากซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 30) รองลงมาต้องการสารสนเทศจากห้องสมุดประชาชนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 30) ทรัพยากรส่วนตัว เช่น หนังสือ สมุดจดบันทึก (ร้อยละ 31) และการสนทนากับเพื่อน (ร้อยละ 31) เป็นแหล่งสารสนเทศส่วนบุคคลที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศจำนวนมากต้องการใช้ และต้องการในระดับปานกลาง รายการโทรทัศน์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อบroadcast ที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการในระดับมากที่สุด

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นักท่องเที่ยวยาวต่างประเทศต้องการใช้ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ มีจำนวนน้อยที่ต้องการภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวยาวไทยและชาวต่างประเทศ

คำถามข้อที่ 3 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้มีปัญหาการใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
ส่วนที่ 1 เป็นผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยวยาวไทย

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยพบปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบ ได้แก่ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง (ร้อยละ 32.4) ไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศรูปแบบใดซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก (ร้อยละ 24.9) ไม่ทราบวิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาในแหล่งบริการสารสนเทศในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 9.3) ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาที่นักท่องเที่ยวยาวไทยประสบปัญหาใน 3 ระดับ คือ ปัญหาในระดับมากที่สุด มีจำนวน 29 คน (ร้อยละ 7.3) ปัญหาในระดับมาก 93 คน (ร้อยละ 23.4) และปัญหาในระดับปานกลาง 128 คน (ร้อยละ 32.2) คือ เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ จำนวนนักท่องเที่ยวยาวไทยมากถึง 136 คน (ร้อยละ 34.2) ประสบปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลาง คือ

แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านภาษาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากถึง 122 คน (ร้อยละ 30.7) โดยเป็นปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาที่พบรองลงมา คือ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.1

ส่วนที่ 2 เป็นผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประสบ โดยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศรูปแบบใด (ร้อยละ 38) ไม่ทราบวิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นในแหล่งบริการสารสนเทศ (ร้อยละ 31) ไม่ทราบวิธีใช้สื่อสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 30) เป็นต้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประสบปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศ เรื่องที่ต้องการไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง (ร้อยละ 37) และปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหา สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 37) โดยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประสบปัญหา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ สารสนเทศที่มีอยู่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมา คือ แหล่งสารสนเทศที่ให้ บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย (ร้อยละ 33) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประสบ ปัญหาด้านภาษา คือ สารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 34) ไม่เข้าใจสารสนเทศที่เป็น ภาษาไทย โดยสอดคล้องกับการสัมภาษณ์คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ ที่เป็นภาษาไทย รองลงมา คือ ไม่รู้ว่าจะไปหาสารสนเทศจากที่ใด และทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมี ไม่เพียงพอ

สรุปนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน คือ 1) นักท่องเที่ยว ชาวไทยประสบปัญหาแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อยและ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง 2) นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศประสบปัญหา คือ แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีน้อยซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลางเหมือนกัน และสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ เป็นปัญหาระดับน้อย

ตาราง 4.1 ผลการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศ

นักท่องเที่ยว	การใช้สารสนเทศ /ระดับ	ความต้องการสารสนเทศ /ระดับ	ปัญหาการใช้สารสนเทศ /ระดับ
ชาวไทย	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) ประเภทสื่อตีพิมพ์ที่ใช้สารสนเทศในระดับมาก คือ หนังสือ 2) ประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด คือ ภาพถ่าย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 3) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้คือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ใช้สารสนเทศเรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) ประเภทสื่อตีพิมพ์ที่ต้องการ คือ หนังสือ 2) ประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์ที่ต้องการมากที่สุด คือ ภาพถ่าย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 3) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการคือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เป็นปัญหาระดับปานกลาง 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ปัญหาสารสนเทศที่ไม่มีตรงกับความต้องการ

ตาราง 4.1 (ต่อ) ผลการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศ

นักห้องเที่ยว	การใช้สารสนเทศ /ระดับ	ความต้องการสารสนเทศ /ระดับ	ปัญหาการใช้สารสนเทศ /ระดับ
ชาวไทย	3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) ใช้สารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูล ประจำสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก 2) ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล คือ การ สนทนากับเพื่อนร่วมงานในระดับมาก 3) ใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ในระดับมาก 4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) ใช้ภาษาไทยซึ่งอยู่ในระดับมาก ที่สุด	3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) ต้องการสารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูล ประจำสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก 2) ต้องการสารสนเทศบุคคล คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว เช่น หนังสือส่วนตัว สมุดบันทึกในระดับมาก 3) ต้องการแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ในระดับมาก 4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) ต้องการภาษาไทยซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด	3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) พบปัญหาแหล่งสารสนเทศที่ ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวมีน้อยซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) พบปัญหา คือ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือ ความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งเป็น ปัญหาในระดับปานกลาง

ตาราง 4.1 (ต่อ) ผลการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศ

นักท่งเทยว	การใช้สารสนเทศ /ระดับ	ความต้งการสารสนเทศ /ระดับ	ปัญหาการใช้สารสนเทศ /ระดับ
ชาว ต่างประเทศ	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) ประเภทสื่อที่พิมพ์ที่ใช้ คือ หนังสือ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์ที่ใช้ คือ รูปภาพซึ่งอยู่ระดับมากที่สุด 3) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้ อินเทอร์เน็ตซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ใช้สารสนเทศนี้เนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก 3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) ใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) ประเภทสื่อที่พิมพ์ต้องการ คือ หนังสือซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์มีความต้องการ คือ แผนที่ซึ่งอยู่ระดับมากที่สุด 3) ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องการ คือ อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ต้องการสารสนเทศนี้เนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในระดับมาก 3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) ต้องการสารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในระดับมาก	1. ด้านรูปแบบของสารสนเทศ 1) พบปัญหา คือ ไม่ทราบว่าจะค้นหา สารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศ รูปแบบใด ซึ่งเป็นปัญหาระดับ ปานกลาง 2. ด้านเนื้อหาของสารสนเทศ 1) ปัญหาเนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับ ความต้องการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 3. ด้านแหล่งของสารสนเทศ 1) พบปัญหา คือ สารสนเทศที่มีอยู่ จำกัด ไม่เพียงพอต่อการให้เป็นปัญหา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4.1 (ต่อ) ผลการใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาที่เกิดจากการใช้สารสนเทศ

นักท่องเที่ยว	การใช้สารสนเทศ /ระดับ	ความต้องการสารสนเทศ /ระดับ	ปัญหาการใช้สารสนเทศ /ระดับ
ชาว ต่างประเทศ	2) ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล คือ สมุดบันทึกหรือหนังสือส่วนตัวในระดับ ปานกลาง 3) ใช้แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ในระดับมาก 4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) ใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก	2) ต้องการสารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศบุคคล คือ สมุดบันทึกหรือ หนังสือส่วนตัวในระดับปานกลาง 3) ต้องการแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือ รายการโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด 4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) ต้องการภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก	4. ด้านภาษาของสารสนเทศ 1) ปัญหา คือ สารสนเทศที่เป็น ภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอในระดับ ปานกลาง

ตาราง 4.2 ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยจําแนกตามจังหวัด

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ภูเก็ต	กระบี่	พังงา	ภูเก็ต	ภูเก็ต	ภูเก็ต
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
ด้านรูปแบบสารสนเทศ						
1. ไม่ทราบว่าจะค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการได้จากสารสนเทศรูปแบบใด	ป(46.8%)	ม(38.8%)	ม(35.2%)	ป(60.0%)	นส(25%)	นส(86%)
2. ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เช่น หนังสืออ้างอิง หนังสือครุฑปี และสารสังเขป	ป(37.7%)	ป(38.8%)	ป(35.2%)	ป(63.3%)	นส(17.3%)	น(44%)
3. ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งที่ไม่ตีพิมพ์บางประเภท เช่น ไมโครฟิล์ม	ป(33.9%)	ป(44.8%)	ป(32.8%)	ป(57.8%)	นส(40%)	น(58%)
4. ไม่ทราบวิธีใช้ข้อมูลหรือความรู้จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	ป(31.1%)	ป(34.3%)	ป(34.4%)	ป(59.1%)	ป(11.5%)	น(68%)
5. ไม่ทราบวิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นในแหล่งบริการข้อมูลหรือความรู้ เช่น ปัดรายการหนังสือบรรณานุกรม	ป(37%)	ป(29.9%)	ป(32.8%)	ป(40%)	ป(13.5%)	น(44%)
6. หาข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการไม่พบ	ป(38%)	ป(40.3%)	ม(32.8%)	ป(42.2%)	นส(28.8%)	น(34%)
ด้านเนื้อหาสารสนเทศ						
1. เนื้อหาของข้อมูลหรือความรู้ไม่ตรงกับความต้องการ	ป(43.5%)	ป(35.8%)	ม(35.2%)	ป(55.6%)	น(21.2%)	น(52%)
2. เนื้อหาข้อมูลหรือความรู้เรื่องที่ต้องการไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง	ป(37.1%)	ป(29.9%)	ป(29.8%)	ป(40%)	ป(21.2%)	น(56%)
3. ข้อมูลหรือความรู้เก่า ล้าสมัย	ป(41.9%)	ป(35.8%)	ม(35.2%)	ป(63.3%)	ป(21.2%)	(50.%)

หมายเหตุ: มส = มากที่สุด ม = มาก ป = ปานกลาง น = น้อย นส = น้อยที่สุด

ตาราง 4.2 (ต่อ) ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวจำแนกตามจังหวัด

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ไม่เคยเลย (%)	น้อย (%)	ปานกลาง (%)	มาก (%)	มากที่สุด (%)
ด้านแหล่งสารสนเทศ					
1. ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้	ป(48.4%)	ป(37.3%)	ม(32%)	ป(66.7%)	น(38.5%)
2. ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการ	ป(50.8%)	ม(34.3%)	ป(40.2%)	ป(51.1%)	น(26.9%)
3. แหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย	ป(43.5%)	ม(32.8%)	ป(41.8%)	ป(38.6%)	ป(28.8%)
4. ไม่มีแหล่งบริการข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยว	ป(40.3%)	ป(38.8%)	ป(31.1%)	ป(53.3%)	น(21.2%)
5. การให้บริการของแหล่งข้อมูลมีขั้นตอนยุ่งยาก	ป(52.5%)	ป(34.3%)	ป(36.9%)	ป(55.6%)	น(19.2%)
6. ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ให้บริการ	ป(41.9%)	น(28.4%)	ป(36.1%)	ป(47.7%)	น(21.2%)
ด้านภาษาของสารสนเทศ					
1. ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ	ม(40.3%)	ม(28.2%)	ม(36.1%)	ป(48.9%)	ป(21.2%)
2. ข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ	ป(48.8%)	ม(35.8%)	ป(32%)	ป(44.4%)	น(21.2%)

หมายเหตุ: ม = มากที่สุด น = น้อยที่สุด ป = ปานกลาง น = น้อย นส = น้อยที่สุด

ตาราง 4.2 (ต่อ) ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวไทยจําแนกตามจังหวัด

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ไม่เคยเลย (%)	น้อย (%)	ปานกลาง (%)	มาก (%)	มากที่สุด (%)
ด้านแหล่งสารสนเทศ					
1. ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้	ป(48.4%)	ป(37.3%)	ม(32%)	ป(66.7%)	น(38.5%)
2. ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการ	ป(50.8%)	ม(34.3%)	ป(40.2%)	ป(51.1%)	น(80%)
3. แหล่งข้อมูลหรือความรู้ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย	ป(43.5%)	ม(32.8%)	ป(41.8%)	ป(38.6%)	น(52%)
4. ไม่มีแหล่งบริการข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยว	ป(40.3%)	ป(38.8%)	ป(31.1%)	ป(53.3%)	น(58%)
5. การให้บริการของแหล่งข้อมูลมีขั้นตอนยุ่งยาก	ป(52.5%)	ป(34.3%)	ป(36.9%)	ป(55.6%)	น(50%)
6. ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ให้บริการ	ป(41.9%)	น(28.4%)	ป(36.1%)	ป(47.7%)	น(48%)
ด้านภาษาของสารสนเทศ					
1. ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ	ม(40.3%)	มส(29.2%)	มส(36.1%)	ป(48.9%)	น(42%)
2. ข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ	ป(46.8%)	ม(35.8%)	ป(32%)	ป(44.4%)	น(42%)

หมายเหตุ: ม = มากที่สุด ม = มาก ป = ปานกลาง น = น้อย นส = น้อยที่สุด

ตาราง 4.2 (ต่อ) ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวต่างประเทศจําแนกตามจังหวัด

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	(%) ปัญหา	(%) ไม่รู้เรื่อง	(%) ไม่สนใจ	(%) ไม่สะดวก	(%) ไม่ค่อย	(%) ไม่ค่อย	(%) ไม่ค่อย
ด้านแหล่งสารสนเทศ							
1. ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้	ป(50%)	ม(33.3%)	ป(36.7%)	ป(50%)	ป(41.7%)		
2. ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการ	ป(66%)	น(27.8%)	น(30%)	ป(50%)	น(41%)		
3. แหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อย	ป(55%)	ป(33.3%)	ป(30%)	ป(33%)	ป(41.7%)		
4. ไม่มีแหล่งบริการข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยว	ป(50%)	ม(33.3%)	ม(33.3%)	ม(41.7%)	น(33.3%)		
5. การให้บริการของแหล่งข้อมูลมีขั้นตอนยุ่งยาก	ป(40%)	ม(27.8%)	ม(26.7%)	ม(33.3%)	น(25%)		
6. ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ให้บริการ	ป(50%)	ป(33.3%)	ป(20%)	ป(41.7%)	น(33.3%)		
ด้านภาษาของสารสนเทศ							
1. ไม่เข้าใจสารสนเทศที่เป็นภาษาไทย	ป(60%)	ม(22.2%)	ป(26.7%)	ป(33.3%)	ป(50%)		
2. สารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ	ป(55%)	ป(27.8%)	ป(36.7%)	ม(25%)	ม(33.3%)		
	ป(60%)	ม(27.8%)	ป(26.7%)	ป(16.7%)	ป(18.8%)		

หมายเหตุ: ม = มากที่สุด น = น้อย นส = น้อยที่สุด

อธิบายท้ายตาราง 4.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมี 4 ด้าน ซึ่งเสนอปัญหาที่เป็นปัญหาเด่นชัดและควรแก้ไขมากที่สุด คือ

ด้านรูปแบบสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานีและสุรินทร์ส่วนใหญ่พบปัญหา ในด้านรูปแบบสารสนเทศ คือ ไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศในรูปแบบใด ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ในขณะที่จังหวัดนครราชสีมาพบปัญหาเดียวกันในระดับมาก นักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่พบปัญหา คือ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งไม่ตีพิมพ์บางประเภท เช่น ไมโครฟิล์มซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดชัยภูมิส่วนใหญ่พบปัญหา คือ หาสารสนเทศที่ต้องการไม่พบ

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ พบปัญหาเนื้อหาของสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ นครราชสีมาพบปัญหา คือ เนื้อหาข้อมูลหรือความรู้เรื่องที่ต้องการไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ พบปัญหาข้อมูลหรือความรู้เก่า ล้าสมัยซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์และชัยภูมิเป็นปัญหาระดับปานกลาง

ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ สุรินทร์และชัยภูมิพบปัญหา ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานีและสุรินทร์พบปัญหา ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานีและนครราชสีมา พบปัญหา แหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อยซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นปัญหาในระดับมาก

ด้านภาษาสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ นครราชสีมา พบปัญหาไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานีพบปัญหาในระดับมาก ขณะที่จังหวัดสุรินทร์พบปัญหาในระดับปานกลาง

อธิบายท้ายตาราง 4.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยมี 4 ด้าน ซึ่งเสนอปัญหาที่เป็นปัญหาเด่นชัดและควรแก้ไขมากที่สุด คือ

ด้านรูปแบบสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์และ ศรีสะเกษส่วนใหญ่พบปัญหา ในด้านรูปแบบสารสนเทศ คือ ไม่ทราบว่า จะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศในรูปแบบใด ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของจังหวัดนครราชสีมาและสุรินทร์ส่วนใหญ่พบปัญหา คือ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งไม่ตีพิมพ์บางประเภท เช่น ไมโครฟิล์มซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก และในจังหวัดอื่นๆ เป็นปัญหาระดับกลาง

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ และสุรินทร์ พบปัญหาเนื้อหาของสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ และสุรินทร์พบปัญหา คือ เนื้อหาข้อมูลหรือความรู้เรื่องที่ต้องการไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ และสุรินทร์ส่วนใหญ่ พบปัญหาข้อมูลหรือความรู้เก่า ล้าสมัยซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง

ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์พบปัญหา ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ขณะที่จังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ และนครราชสีมาพบปัญหาเดียวกันในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานีและสุรินทร์พบปัญหา ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือตรงกับความต้องการซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์และสุรินทร์พบปัญหาแหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่ไม่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อยซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง

ด้านภาษาสารสนเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ พบปัญหาไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก และจังหวัดอุบลราชธานี นครราชสีมา สุรินทร์ และศรีสะเกษ ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษพบปัญหาสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอในระดับมาก และอุบลราชธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิเป็นปัญหาระดับปานกลาง

คำถามข้อที่ 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศได้อย่างไร

จากผลการประชุมกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เขต 4 ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดศรีสะเกษ ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดสุรินทร์ ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเขต 3 ประธานชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้จัดการบริษัทสวายดีทัวร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปเป็นแนวทางแก้ไขโดยนำเสนอเป็นตาราง ดังนี้

ตาราง 4.3 แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศ

รายการ	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ด้านเนื้อหาสารสนเทศ	1) ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีอยู่ขณะนี้เก่าไม่ทันสมัย ต้องปรับปรุง หน่วยงานหลักที่ต้องสนับสนุนและดำเนินการควรเป็น สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. ด้านแหล่งสารสนเทศ	1) ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดควรแสดงบทบาทอย่างจริงจังในการบริหารจัดการสารสนเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว
3. ด้านรูปแบบสารสนเทศ	1) ข้อมูลหรือความรู้ควรจัดทำให้อยู่ในรูปแบบวารสาร แผ่นพับ อินเทอร์เน็ตหรือสื่ออื่นๆ 2) ข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ต ณ ปัจจุบันเน้นทางบันเทิงมากเกินไป ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่ให้ความรู้มากขึ้น และจัดทำเนื้อหาและรูปแบบในการเสนอบนเว็บไซต์ (www) ให้ดีและน่าสนใจ อันจะเป็นประโยชน์และดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งจะได้มาเที่ยวในเขตพื้นที่กลุ่มอีสานใต้ต่อไป 3) ข้อมูลหรือเนื้อหาที่นำเสนออยู่ในรูปวารสารหรือแผ่นพับ ควรเป็นข้อมูลหลักและมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น หัวเรื่องเกี่ยวกับประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว 4) สื่อสารสนเทศประเภทอื่นๆ เช่น รายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละจังหวัด

แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศ	
รายการ	สิ่งที่ควรดำเนินการ
4. ผู้ผลิตหรือผู้จัดทำ	1) การดำเนินงานที่เกี่ยวกับสารสนเทศอาจร่วมมือกันทำในกลุ่มอีสานใต้โดยมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นฝ่ายการตลาด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์สารสนเทศจังหวัดควรเข้ามามีบทบาทและดำเนินการอย่างจริงจัง
5. การบริหารจัดการ	1) จากโครงสร้างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยต้องชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ สมาคมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด

คำถามข้อที่ 5 ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนควรเป็นอย่างไร

4.2.4 ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้ผลจะต้องดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงาน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหายุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลที่มีอยู่ต้องปรับปรุงให้ทันสมัย เป็นปัจจุบัน ต้อง update อยู่เสมอและข้อมูลใน internet ไม่ควรเน้นการบันทึกมากเกินไป ควรเพิ่มเนื้อหาสาระในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่สำคัญกับชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรประสานความสัมพันธ์ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในลักษณะบูรณาการ มีการประชุมปรึกษาหารือกัน และร่วมแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลที่จำเป็นต่างๆ และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

3) แต่ละจังหวัดควรมีระบบและรูปแบบของสารสนเทศที่เป็นมาตรฐานในระดับเบื้องต้นทั่วไปที่เหมือนกัน เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วต่อผู้ต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยอย่างอื่นขึ้นอยู่กับจังหวัดนั้นๆ จะเห็นสมควรเพิ่มเติมเข้าไป

4) ภาครัฐต้องให้การสนับสนุนภาคเอกชนมากกว่าที่ผ่านมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

5) เรื่องการปรับปรุงระบบสารสนเทศต้องกระทำอย่างจริงจัง และเร่งด่วนโดยสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปรับเปลี่ยนวิธีทัศน์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสร้างความร่วมมือในการปรับปรุงสารสนเทศ เพื่อให้ดึงดูดความสนใจและเป็นประโยชน์กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างแท้จริง

6) ข้อมูลและข่าวสารก่อนทำการเผยแพร่ควรมีการกลั่นกรองให้ดีก่อนไม่เช่นนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายและมีผลกระทบต่อระบบการท่องเที่ยว เช่น การลงข่าวที่ทำให้ผู้อ่านมองภาพลักษณ์ของประเทศไทยในทางที่ไม่ดีที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน

7) ควรเพิ่มการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นโดยจัดทำเอกสาร แผ่นพับ สิ่งพิมพ์เผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวให้มีตามแหล่งท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์จังหวัด ตลอดจนห้องสมุดประชาชน นอกจากนั้นจะต้องจัดทำ web site เพิ่มขึ้น และให้ข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้สนใจเข้าใช้ได้สะดวก

8) ประการหนึ่งที่สำคัญและมีผลต่อการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงและยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านคือ การเปิดพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในเขตอีสานใต้ ควรเปิดทุกๆ จุดโดยไม่เลือกปฏิบัติ

4.3 การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

4.3.1 การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย

การศึกษาปริมาณการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยพิจารณา ด้านรูปแบบของสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศและภาษาของสารสนเทศ ดังเสนอตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
การใช้และความต้องการสารสนเทศ 1) ด้านรูปแบบสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ที่นักทองเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมาก คือ หนังสือ ซึ่งเป็นวัสดุสารสนเทศที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ใช้ได้สะดวก และสามารถพกพาไปอ่านที่ใดก็ได้ การใช้และความต้องการสารสนเทศจากสื่อไม่ตีพิมพ์ คือ ภาพถ่ายอยู่ในระดับมาก เนื่องจากภาพถ่ายสามารถหาได้ง่าย ดูเสมือนของจริง และต้นทุนต่ำ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการมากที่สุดของนักทองเที่ยวชาวไทย คือ อินเทอร์เน็ตอยู่ในเกณฑ์ใช้และต้องการระดับมาก เนื่องจากสังคมข่าวสารในยุคโลกาภิวัตน์ อินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนิยมใช้กันทั่วไป เพราะสะดวกในการสืบค้นตลอด 24 ชม. 7 วัน ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลต่างๆ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรยุทธ์ บุญแดง (2548, 7) แหล่งข้อมูลที่นักทองเที่ยวรู้จักคนไทย คือ อินเทอร์เน็ตและเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีควรจัดเผยแพร่เกี่ยวกับประเทศไทยมากที่สุด	การใช้และความต้องการสารสนเทศ 1) ด้านรูปแบบสารสนเทศ นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการสารสนเทศจากสื่อตีพิมพ์ประเภทหนังสือในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jones, Chapman และ Wood (1972), Sieg (1981), Watson Boone (1994) ที่พบว่า นักวิจัยใช้หนังสือในระดับมากและสอดคล้องกับและ Devarajan (1991, 89-94) พบว่า นักวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศจากหนังสือ และรูปภาพ ซึ่งเป็นสื่อไม่มีพิมพ์มีระดับของการใช้มากที่สุด ทำให้เห็นสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้น และเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจ ทำให้ยากเห็นสถานที่จริง นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศจากแผนที่ เนื่องจากแผนที่ให้ทราบบริเวณต่างๆ หรือแสดงที่ตั้งของสถานที่นั้นๆ ทำให้สะดวกในการเดินทางไปถึงซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริญดา (2541, บทคัดย่อ) พบว่า ครูสอนสังคมศึกษาใช้แผนที่สูงสุด

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
	การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นสื่อที่นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมสูง (สิริญดา สิทธิบุณ, 2548, 13) และนักทองเที่ยวระบุในข้อเสนอแนะว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ควรเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตให้มาก

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักท่องเที่ยวยุโรป	นักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทศ
การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) 2) เนื้อหาสารสนเทศ เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวยุโรปใช้ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง รองลงมา คือ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางที่ท่องเที่ยวต่างๆ นักท่องเที่ยวต้องการรู้เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง เส้นทางการเดินทางและประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ค้นหาและต้องการสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้และต้องการในระดับมาก เนื่องจากศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยวมีบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะแหล่งสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวไทยใช้และต้องการ รองลงมา คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลัก	การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) 2) เนื้อหาสารสนเทศ นักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาตินิยมใช้และต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรยุทธ บุญแดง (2548, บทคัดย่อ) พบว่านักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาตินิยมรู้จักประเทศไทยโดยหาข้อมูลจากเพื่อนและอินเทอร์เน็ต ซึ่งเนื้อหาที่ได้รับอาจไม่เพียงพอจึงต้องจัดทำเพิ่มขึ้น

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) 3) แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักทองเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดและการใช้ในระดับมาก คือ การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน โดยสามารถพูดคุยได้ตลอดเนื่องจากพบกันเกือบทุกวัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Taylor (1968, 178-194) คือ เมื่อผู้ใช้ต้องการใช้สารสนเทศจะถามเพื่อนร่วมงานและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ศิริญา สิทธิพันธุ์, 165) พบว่า ครูสังคมศึกษาได้รับสารสนเทศโดยวิธีสนทนากับเพื่อนร่วมงาน และนักทองเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว เช่น หนังสือส่วนตัว สมุดบันทึก เป็นต้น ทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้ช่วยให้สามารถหยิบยืมได้ตลอดเวลา หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักทองเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในระดับมาก เนื่องจากหนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าว ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์ แต่ควรเสนอข่าวที่เป็นจริงและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวเท่านั้น	การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) 3) แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศที่นักทองเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ใช้ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานมีเอกสารเผยแพร่สารสนเทศหลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ guide book และ website (ได้แก่ www.tat.or.th, www.tourismthailand.org, www.amazingthailand.th) นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในระดับมากเนื่องจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีความพร้อมในการรวบรวมและให้บริการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศบุคคลประเภทสมุดบันทึกหรือหนังสือส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Holmes (1987, Abstract) พบว่า ครูสังคมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์และอินเดียมาใช้สารสนเทศจากตำราส่วนตัว รองลงมา คือ การสนทนากับเพื่อนสอดคล้องกับ อัลวิส และ อี (Alwis และ E, 2001, 1-30) พบว่านักธุรกิจได้รับและต้องการ

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
	การใช้และความต้องการสารสนเทศ (ต่อ) สารสนเทศจากการสนทนากับบุคคลอื่น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ หนึ่งสื่อพิมพ์ที่เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่ นักทองเที่ยวชาวต่างชาติใช้ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวิ (2539, บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่ผู้บริหาร และสอนให้นักท่องเที่ยวในระดับมาก เนื่องจากหนังสือพิมพ์เสนอข่าว คอลัมน์ การเคลื่อนไหว ทำให้ได้รับรู้เรื่องราวใหม่ๆ และทันสมัย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต้องการรายการโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากหลังจากเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ ต้องการหาข้อมูลเพิ่มเติม

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
4) ภาษาของสารสนเทศ ภาษาของสารสนเทศที่นักทองเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาษาไทย รองลงมาใช้เป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากทรัพยากรสารสนเทศบางประเภทเสนอข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์แก่ชาวต่างประเทศ และเป็นการเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้ชาวไทยในการรับรู้สารสนเทศ และยังเป็นประโยชน์ในการตอบคำถามด้านคนไทยที่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้เมื่อได้พบนักทองเที่ยวชาวต่างประเทศสามารถโต้ตอบได้ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างภาพที่ติดต่อการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ประเทศไทยต่อไป	4) ภาษาของสารสนเทศ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นควรพัฒนาเอกสาร เช่น brochure และ guide book ที่เป็นภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้น และควรเพิ่มภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นในเอกสาร

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
5) ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักทองเที่ยวชาวไทยพบปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบสารสนเทศ ได้แก่ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง เช่น กฎภาคและจุลสารซึ่งมีประโยชน์ต่อนักทองเที่ยว เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศ หรือบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนต้องหาวิธีดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือแนะนำการใช้สารสนเทศ เมื่อกล่าวถึงด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักทองเที่ยวชาวไทยประสบปัญหาคือ เนื้อหาสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริยุดา สิทธิบุณ (2541, 180) พบว่า ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบปัญหาเช่นเดียวกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวเฉพาะแห่งควรทำการสำรวจ ความต้องการ	5) ปัญหาการใช้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศที่นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศประสบอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากการค้นหาสารสนเทศรูปแบบใด ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากขาดการประชาสัมพันธ์ และสื่อสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ปัญหาของนักทองเที่ยวต่างประเทศที่มาจากประเทศไทย พบปัญหา คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่มีเอกสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่นั้น (จิรยุทธ บุญแดง, 2548, 9) ด้านเนื้อหาพบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
ปัญหาการใช้สารสนเทศ (ต่อ) ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของคนไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริยุดา (2548, 8) พบว่า นักทองเที่ยวที่มาประเทศไทย พบปัญหาลำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถให้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการท่องเที่ยวและผู้ให้บริการสารสนเทศ ดังเช่น คนขับรถทัวร์ พนักงานรถไฟ คนขับรถไฟ และพนักงาน คนขับรถสามล้อ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการสารสนเทศในศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวควรมีความรู้ภาษาอังกฤษและสื่อสารได้	ปัญหาการใช้สารสนเทศ (ต่อ) ประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจนและขาดงบประมาณ (เน้นพร อติเรกโชติกุล, 2549, บทคัดย่อ) เกี่ยวกับด้านภาษาพบว่า นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศประสบปัญหาสารสนเทศที่เป็น ภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ดังข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ จิรยุทธ บุญแดง (2548, 14) ควรพัฒนาเอกสารข้อมูลที่เป็น ภาษาอังกฤษตามแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อให้ข้อมูล และความรู้แก่นักทองเที่ยว ตลอดจนการทำป้ายสารสนเทศอื่นๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย

ตาราง 4.4 การอภิปรายผล (ต่อ)

การอภิปรายผล	
นักทองเที่ยวชาวไทย	นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศ
ปัญหาการใช้สารสนเทศ (ต่อ) ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของคนไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริยุตดา (2548, 8) พบว่า นักทองเที่ยวที่มาประเทศไทย พบปัญหาสำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการสารสนเทศ ดังเช่น คนขับรถทัวร์ พนักงานรถไฟ คนขับรถไฟ และพนักงาน คนขับรถสามล้อ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการสารสนเทศในศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวควรมีความรู้ภาษาอังกฤษและสื่อสารได้	ปัญหาการใช้สารสนเทศ (ต่อ) ประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจนและขาดงบประมาณ (นับพร อติเรกโชติกุล, 2549, บทคัดย่อ) เกี่ยวกับด้านภาษาพบว่า นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศประสบปัญหาสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ดังข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ จิรยุทธ บุญแดง (2548, 14) ควรพัฒนาเอกสารข้อมูลที่เป็น ภาษาอังกฤษตามแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อให้ข้อมูล และความรู้แก่นักทองเที่ยว ตลอดจนการทำป้ายสารสนเทศอื่นๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย

4.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากผลการวิจัยคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ดังนี้

4.4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

4.4.1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ห้องสมุดประชาชนจังหวัดและศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวประจำจังหวัด ควรมีบริการสารสนเทศตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อความสะดวกของผู้มารับบริการ ตลอดจนจัดให้มีการอบรมภาษาต่างประเทศให้กับผู้ให้บริการสารสนเทศที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

4.4.1.2 ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยใช้สื่อรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะ website

4.4.1.3 เส้นทางเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยวมีขนาดเล็ก การเดินทางโดยรถยนต์เข้าออกไม่สะดวกจะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

4.4.1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับต้องตระหนักในบทบาทและหน้าที่ อาจจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกันเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมและสามารถให้ข้อมูล เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้

4.4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

4.4.2.1 ศูนย์สารสนเทศจังหวัดควรเข้ามามีบทบาทและดำเนินการอย่างจริงจังในการให้บริการสารสนเทศ

4.4.2.2 ควรเผยแพร่สารสนเทศเพิ่มขึ้นทุกรูปแบบให้มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าสนใจ ตลอดจนป้ายเส้นทางท่องเที่ยวต้องโดดเด่น ชัดเจน มีขนาดใหญ่กว่าที่เป็นอยู่ โดยแก้ไขจุดอ่อนที่พบอยู่ในขณะนี้ คือ ป้ายบอกทางมีขนาดเล็ก ไม่ชัดเจน และใกล้ถึงบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมักจะไม่มีป้ายบอกทาง

4.4.2.3 การต้อนรับแขกผู้มาเยือนต้องให้เขาเกิดความสุข ความประทับใจและรักษาวัฒนธรรมไทยให้โดดเด่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มองแต่ผลกำไรหรือเอาวัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวจนเกินไป

4.4.2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำรายการโทรทัศน์ชุมชนที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ออกเผยแพร่ทางเคเบิลทีวี

4.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

4.5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทการ ศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ เป็นต้น ได้ทราบข้อมูล

เพื่อจัดทำสื่อในการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร แผ่นที่ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ให้มีมากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ

4.5.2 หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูล หรือข่าวสารต่างๆ กับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ได้รับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขและหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

4.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ในทุกอำเภอ ทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อจะได้จัดหาสารสนเทศมาให้บริการเฉพาะแห่งให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

4.7 บทสรุป

ในบทนี้กล่าวถึงผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อเสนอแนะซึ่งสามารถตอบคำถามในการวิจัยเรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ซึ่งมี 3 ประการ คือ 1) ศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยว กล่าวโดยสรุปนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่ใช้และต้องการสารสนเทศจากหนังสือ ภาพถ่าย และอินเทอร์เน็ต 2) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้พบปัญหาคือ สารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวมีน้อยและสื่อสารสนเทศควรเป็นภาษาอังกฤษมากกว่าที่เป็นอยู่ 3) ศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรแสดงบทบาทในการเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันต่อไป 4) ศึกษายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านควรเป็นอย่างไร พบว่า ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น อินเทอร์เน็ต และควรเปิดจุดการค้าระหว่างพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 บทนำ

ผู้วิจัยสรุปผลการดำเนินการตั้งแต่บทที่ 1-4 ในประเด็นสำคัญตลอดจนการอภิปรายผล และข้อเสนอแนะในภาพรวม ดังนี้

- 5.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 5.1.2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 5.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 5.1.4 คำถามการวิจัย
- 5.1.5 ระเบียบวิธีวิจัย
- 5.1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ (Outcomes)
- 5.1.7 แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
- 5.1.8 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

5.2 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามนโยบายด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นและส่งเสริมความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวตลอดจนเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนล่าง 6 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ซึ่งมีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูงและมีจุดเด่นที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

จากจุดเด่นของแต่ละสถานที่ในแต่ละจังหวัดที่สามารถนำมาเป็นจุดขายนั้น นักท่องเที่ยวควรที่จะได้รับสารสนเทศก่อนเดินทางและขณะท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ความปลอดภัยและเป็นแนวทางในการตัดสินใจครั้งต่อไปในการมาเที่ยวอีก และยังส่งผลให้เกิดการประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยวในรุ่นต่อไป ด้วยเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนในการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐบาลจะต้องทราบถึงการใช้ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาของการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุง บริหารจัดการสารสนเทศที่มีอยู่และ

จัดหาสารสนเทศเพิ่มเติมให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต ถ้าการบริหารจัดการสารสนเทศดีและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวแล้วนั้นจะเป็นประโยชน์เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวสถานที่ต่างๆ เกิดความประทับใจสามารถเป็นกระบอกเสียงให้ผู้อื่นมาเที่ยวต่อไปดังผลการวิจัยของ จิรยุทธ บุญแต่ง (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติและความประทับใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (74.8%) เดินทางมาเมืองไทยเพื่อการพักผ่อน/ท่องเที่ยว ปัญหาที่พบ คือ ภาษาอังกฤษของคนไทยมีข้อจำกัดมาก ทำให้เสียเวลาในการสื่อสารและสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่มีเอกสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างพอเพียง ข้อมูลตาม guide book ที่มีอยู่ค่อนข้างล้าสมัย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวคือ จากญาติพี่น้อง เพื่อน รองลงมาคือ สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสารสนเทศเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ โดยต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถพิสูจน์ได้ มีความสมบูรณ์ (Comprehensive) ในตัว ทันต่อเหตุการณ์ (Timely) เมื่อถึงเวลาที่ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจในช่วงเวลานั้นก็สามารถใช้ได้ ในการใช้สารสนเทศ ผู้ใช้สารสนเทศส่วนใหญ่จะประสบปัญหาหลายด้าน เช่น 1) ด้านตัวผู้ใช้คือ ผู้ใช้มักไม่ทราบแหล่งสารสนเทศ 2) ด้านเนื้อหา คือ มีเนื้อหาไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และล้าสมัยมีปริมาณน้อยและไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ ดังที่วัลลภา ปัญญาวงษ์ (2539, บทคัดย่อ) พบว่า นักวิจัยพบปัญหาสารสนเทศที่ต้องการมีจำนวนน้อย 3) ด้านแหล่งสารสนเทศ กรรณิการ์ มุลทวี (2539, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏพบว่า ไม่มีสารสนเทศในเรื่องที่ต้องการ

5.3 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และความต้องการสารสนเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

5.3.1 งานวิจัยในประเทศ

จิรยุทธ บุญแต่ง (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติและความประทับใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (74.8%) เดินทางมาเมืองไทยเพื่อการพักผ่อน/ท่องเที่ยว และปัญหาที่พบในการติดต่อธุรกิจ คือ ภาษาอังกฤษของคนไทยมีข้อจำกัดมาก ทำให้เสียเวลาในการสื่อสาร และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่มีเอกสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างพอเพียงและข้อมูลตาม guide book ต่างๆ ที่มีอยู่ค่อนข้างล้าสมัย

นักท่องเที่ยวนานาชาติต่างประเทศรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว คือ จากญาติพี่น้อง รองลงมา คือ สื่ออินเทอร์เน็ต

วัลลภา ปัญญาวงษ์ (2539, บทคัดย่อ) เสนอผลงานวิจัยเรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศและการวิจัยสาขาล้านนาศึกษา ผลการวิจัยมีดังนี้ คือ นักวิจัยสาขาล้านนาศึกษาใช้และต้องการเนื้อหาสารสนเทศในด้านความเป็นอยู่และประเพณีมากที่สุด ใช้และต้องการสารสนเทศในรูปแบบของวัสดุสิ่งพิมพ์มากที่สุด คือ หนังสือ/ตำรา ใช้วัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทวัสดุของจริงแต่ต้องการใช้แผนที่สูงสุด ภาษาของสารสนเทศที่ใช้และต้องการสูงสุด คือ ภาษาไทย นักวิจัยสาขาล้านนาศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลสูงสุด ปัญหาที่นักวิจัยพบมากที่สุด คือ สารสนเทศมีจำนวนน้อย ไม่ทราบรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่าง ๆ และไม่ทราบบริการและกิจกรรมของแหล่งสารสนเทศของสถาบันศึกษาของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานประจำ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ทั่วไป ปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพในระดับมากตามลำดับ แหล่งสารสนเทศที่บรรณารักษ์แสวงหาสารสนเทศในระดับมาก คือ หอสมุดกลางที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ ทรัพยากรสารสนเทศที่บรรณารักษ์ใช้มากที่สุด คือ เว็บไซต์ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศที่บรรณารักษ์ประสบในระดับมาก คือ รายชื่อของทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับการสืบค้นและรายการออนไลน์ (OPAC) บางครั้งไม่สามารถหาทรัพยากรสารสนเทศจากชั้นเก็บได้

สิริยุดา สิทธิบุณ (2541, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า การใช้สารสนเทศของครูสังคมศึกษาในด้านรูปแบบของสารสนเทศมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมในระดับปานกลาง โดยใช้หนังสือตำรา (แบบเรียน) ในระดับมากที่สุด ใช้นวนิยายในระดับน้อยที่สุด การใช้สื่อไม่ตีพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีการใช้แผนที่สูงที่สุดและใช้ซีดีรอมในระดับน้อย ด้านเนื้อหาสารสนเทศครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการสอนและหลักสูตรการศึกษาโดยรวมในระดับมาก ด้านแหล่งสารสนเทศครูโรงเรียนขนาดใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันในระดับปานกลาง ครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กใช้ในระดับน้อย ส่วนแหล่งสารสนเทศประเภทอื่น ๆ (เช่น การอบรม การประชุม สัมมนา ฯลฯ) ครูโรงเรียนทุกขนาดมีการใช้ในระดับน้อย

ด้านความต้องการใช้สารสนเทศของครูสังคมศึกษาในด้านรูปแบบสารสนเทศมีความต้องการใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมในระดับมาก ครูโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กต้องการใช้หนังสือ

ตำรา (แบบเรียน) สูงสุดในระดับมากที่สุด ครู โรงเรียนขนาดกลางต้องการใช้หนังสือ ตำรา ของสถาบันต่างๆ สูงสุดในระดับมาก ความต้องการใช้สื่อไม่ตีพิมพ์โดยรวมในระดับมาก โดยครู โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กต้องการใช้รูปภาพ/ภาพถ่ายสูงสุดในระดับมาก ครูโรงเรียนขนาด กลางต้องการใช้แผนที่สูงสุดในระดับมาก ด้านเนื้อหาของสารสนเทศมีความต้องการใช้เนื้อหา เกี่ยวกับการสอนและหลักสูตรการศึกษาโดยรวมในระดับมาก ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา ครูโรงเรียนทุกขนาดต้องการใช้ในระดับมาก ด้านแหล่งสารสนเทศ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องการ ใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันในระดับมาก ครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กต้องการใช้ในระดับ ปานกลาง ส่วนสารสนเทศประเภทอื่นๆ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล สื่อมวลชนและอื่นๆ (เช่น การอบรม การประชุม/สัมมนา ฯลฯ) ครูโรงเรียนทุกขนาดมีความต้องการมาก

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศ ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับมาก คือ สารสนเทศที่ มีอยู่จำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการใช้ ขาดเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศ ขาดเครื่องมือที่จะช่วยให้ ทราบว่ามีหน่วยงานใดจัดพิมพ์หนังสือ เอกสาร รายงานออกมาเผยแพร่บ้าง และแหล่งสารสนเทศ อยู่ห่างไกลที่ทำงาน

กรณีการ มูลทวิ (2539, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์ สถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาสารสนเทศที่อาจารย์ที่มีหน้าที่บริหารใช้ในระดับมาก คือ สารสนเทศด้านการบริหารทั่วไป/การวางแผน การพัฒนาบุคลากร/การเป็นผู้นำ การศึกษาและ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ส่วนอาจารย์ที่สอนและมีหน้าที่บริหารใช้เนื้อหาสารสนเทศ ทุกรายการในระดับปานกลาง ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหาร ใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร เพื่อเพิ่มพูนความรู้/ติดตามข่าวสารและเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ ประชุม/อบรม/สัมมนาในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอนใช้สารสนเทศเพื่อ วัตถุประสงค์ในด้งานวิชาการ/ประกอบการสอน และเพิ่มพูนความรู้/ติดตามข่าวสารในระดับ มาก รูปแบบสารสนเทศที่อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้ในระดับมาก คือ หนังสือพิมพ์ วารสารวิชาการ และหนังสือวิชาการ ส่วนรูปแบบสารสนเทศที่อาจารย์ทำหน้าที่บริหารและสอนใช้ ในระดับมาก คือ หนังสือวิชาการและหนังสือพิมพ์ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้แหล่งสารสนเทศ ภายในสถาบันในระดับมาก โดยได้รับความรู้จากผู้เข้าร่วมประชุม/เพื่อนร่วมงาน/จากการสนทนา อย่างไม่เป็นทางการ และจากห้องสมุดของสถาบันราชภัฏ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอนใช้ แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน คือ ห้องสมุดสถาบันในระดับมาก อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหาร และ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอนมีปัญหาการใช้สื่อสารสนเทศเกือบทุกรายในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ 1) แหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไม่สะดวกในการเดินทาง 2) สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ

ต้องการ 3) เนื้อหาสารสนเทศล้าสมัยและหาซื้อได้ยาก 4) ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ และ 5) ไม่มีเวลาดูโทรทัศน์/ฟังวิทยุ/อ่านหนังสือพิมพ์ ส่วนปัญหาไม่เข้าใจระบบการค้นคว้า ประสบปัญหาในระดับน้อย

สรุปจากการศึกษาทำให้ทราบว่า ผู้ใช้สารสนเทศใช้สารสนเทศจากญาติพี่น้อง จากสื่ออินเทอร์เน็ต จาก guide book ต่างๆ ปัญหาที่พบ คือ สารสนเทศมีจำนวนน้อย และ สารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการกับผู้ใช้สารสนเทศ

5.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แอนเดอร์เซน (Andersen, 1996, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศของ นักประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย State University ใน New York ผลการวิจัย พบว่า นักประวัติศาสตร์ใช้ E-mail ในการสื่อสารและเทคโนโลยีอื่นๆ คือ WWW และ CD-ROMs นักประวัติศาสตร์มีปัญหาในการสืบค้นคือ ไม่มีเวลาเพียงพอในการสืบค้น และควรจัดอบรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

มิวสิบ (Musib, 1991, 177-186) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและการใช้แหล่ง สารสนเทศของพนักงานในโรงงานทอผ้า ตำบลเบอร์วิน ประเทศอินเดีย ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารสนเทศที่พนักงานต้องการ คือ แหล่งสารสนเทศจากครอบครัว เพื่อน ผู้เชี่ยวชาญ ญาติพี่น้องและห้องสมุดประชาชน

อัลวิส และ อี (Alwis และ E, 2001, 1-30) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการ ตัดสินใจในการบริหารงานของนักธุรกิจในประเทศสิงคโปร์ ผลการวิจัยพบว่า นักธุรกิจได้รับและ ต้องการสารสนเทศจากสิ่งพิมพ์รัฐบาล (เช่น หนังสือพิมพ์ ข่าวธุรกิจ) และการสนทนากับบุคคลอื่น ปัญหาที่พบ คือ ขาดความรู้และทักษะในการเข้าถึงข้อมูล

โคราห์ และดิวาราจัน (Korah และ Davarajan, 1991, 89-94) ทำการวิจัยการใช้และ ความต้องการของนักวิจัยทางในอินเดีย ผลการวิจัยพบว่า นักวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศ มาจากหนังสือ หนังสืออ้างอิง วารสารใหม่ วารสารฉบับย้อนหลัง สารละสังเขปและดรรชนี วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ฯลฯ ปัญหาที่พบในการใช้สารสนเทศ คือ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ในด้านยางมีไม่เพียงพอ

โฮลเมส (Holmes, 1987, Abstract) ศึกษาพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศของครู วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งรัฐฟลอริดา พบว่าส่วนใหญ่ครูวิทยาศาสตร์ใช้หนังสือหรือ ตำราวิทยาศาสตร์ประกอบการค้นคว้าและการสอน แหล่งสารสนเทศที่นิยมใช้ คือ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยและยังพบว่าครูวิทยาศาสตร์นิยมใช้หนังสือตำราส่วนตัว

โจนส์ (Jones, Et al. 1972, Abstract) ได้ศึกษาลักษณะการใช้เอกสารของนักประวัติศาสตร์ในประเทศอังกฤษ พบว่า นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษใช้เอกสารในรูปแบบของหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือ วารสารและหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ส่วนภาษาที่ใช้คือภาษาอังกฤษ ส่วนเอกสารที่เป็นภาษาอื่นๆ มีการใช้ในระดับน้อยมาก

สติ๊ก (Stieg, 1981, Abstract) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักประวัติศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีรายชื่ออยู่ใน Directory of American Scholars จำนวน 767 คน พบว่า นักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกันต้องการสารสนเทศที่มีเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ทั่วไปและประวัติศาสตร์อเมริกาในยุคอาณานิคม ส่วนรูปแบบที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือและวารสาร รองลงมาคือ ดัชนีฉบับตัวเขียน ส่วนภาพยนตร์ วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ไมโครฟิล์ม และแผนที่มีการใช้ในระดับน้อย แหล่งสารสนเทศที่นักประวัติศาสตร์ใช้ ได้แก่ ห้องสมุด ร้านหนังสือ การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และการอภิปราย สำหรับปัญหาที่พบคือ ไม่มีเวลามาใช้ห้องสมุดอยู่ห่างจากห้องสมุดที่ต้องการใช้สารสนเทศ และขาดข้อมูลที่จำเป็นหรือน่าเชื่อถือ

วัตสัน – บูเน (Watson-Boone, 1994, Abstract) ศึกษาความต้องการและลักษณะการใช้สารสนเทศของนักวิจัยสาขามนุษยศาสตร์พบว่า นักวิจัยชอบศึกษาและวิเคราะห์ตีความวรรณกรรมที่ได้มาจากการสะสม และคัดเลือกไว้แล้ว ซึ่งวรรณกรรมในสาขามนุษยศาสตร์นั้นมีเนื้อหาที่หลากหลายสาขามาก นักวิจัยนิยมใช้สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือมากกว่าวารสาร จากการทบทวนวรรณกรรมระหว่าง ค.ศ. 1983-1992 รวมทั้งหมด 16 เรื่อง พบว่า นักวิจัยสาขามนุษยศาสตร์ใช้สารสนเทศมีอายุระหว่าง 20-30 ปี โดยหัวข้องานวิจัยจะบ่งถึงช่วงเวลาของเอกสารที่นักวิจัยต้องการใช้ แหล่งสารสนเทศที่นักวิจัยใช้ คือ แหล่งสารสนเทศส่วนบุคคล เช่น ห้องสมุดส่วนบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากนักวิจัยชอบใช้เอกสารปฐมภูมิจึงมีการเข้าถึงแหล่งที่จัดเก็บเอกสารนั้นโดยตรง

จากการศึกษาคณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ดังนี้

5.3.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.3.3.1 ศึกษาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

5.3.3.2 ศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

5.3.3.3 ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

5.3.3.4 ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

5.3.3.5 เพื่อหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการ

ท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน

- 5.3.4.1 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานได้ใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
- 5.3.4.2 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานได้ต้องการสารสนเทศอะไร และระดับใด
- 5.3.4.3 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานได้มีปัญหาการใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
- 5.3.4.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศได้อย่างไร
- 5.3.4.5 ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในกลุ่มอีสานได้สู่ความยั่งยืนควรเป็นอย่างไร

5.4 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ศึกษาเรื่องการใช้สารสนเทศ และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวกลุ่มอีสานใต้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 6 จังหวัดในภาคอีสานใต้เป็นการชั่วคราวอย่างสมัครใจด้วยจุดประสงค์ใด ๆ ก็ตามหรือพักแรมอย่างน้อย 1 คืน ซึ่งแยกตามเขตภูมิภาคใน 6 จังหวัดได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี และศรีสะเกษ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973, 125 อ้างใน ยุทธ ไกรวรรณ, 2545, 107) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน การเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยด้วยแบบสอบถามโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบสะดวก (convenience sampling or accidental sampling) ได้แบบสอบถามคืนมา 398 คน คิดเป็น 99.5 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากข้อจำกัดในสภาพแวดล้อมของเขตพื้นที่ ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว และภูมิทัศน์ของ 6 จังหวัดในภาคอีสานตอนใต้ และช่วงที่คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นฤดูที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวน้อย ทำให้มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนของนักท่องเที่ยว ดังนั้นผู้วิจัยใช้แบบสอบถามภาษาอังกฤษเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 100 ฉบับ และสัมภาษณ์เพิ่มเติมจำนวน 42 คน

5.4.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย 400 คน และชาวต่างประเทศ จำนวน 100 คน โดยเลือกจากกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

5.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยว ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อ 1-3

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของข้อความลักษณะปลายปิดด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC+ ในกรณีที่ข้อความปลายเปิดจะทำวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นคำตอบเข้าด้วยกันแล้ว แจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและเสนอผลการวิจัยในเชิงพรรณนาโดยใช้ตารางประกอบตามความเหมาะสม

5.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

5.5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ เป็นต้น ได้ทราบข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อในการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ (เช่น หนังสือ วารสาร แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ) ให้มีมากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ

5.5.2 หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ กับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ได้รับทราบปัญหา หาแนวทางแก้ไขและหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

5.6 แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.6.1 นำผลงานวิจัยเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้จัดทำเอกสารหรือคู่มือการท่องเที่ยวในสถานที่ที่ศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเติมเต็มข้อมูลที่นักท่องเที่ยวใช้และต้องการให้สมบูรณ์มากที่สุด

5.6.2 นำผลงานวิจัยเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์สารสนเทศต่างๆ หรือห้องสมุดประชาชนให้จัดหาสารสนเทศและจัดบริการสารสนเทศให้ครบถ้วนในรูปแบบต่างๆ มากขึ้น

5.6.3 นำผลงานวิจัยเสนอภาคีให้ระดมความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ และรูปแบบสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวใช้และต้องการเพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวต่อไป

5.6.4 จัดให้มีภาคีที่ท้องถิ่นเพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้แก่บุคคลในท้องถิ่น

5.7 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวเฉพาะแห่งควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

ในทุกอำเภอทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อจะได้จัดหาสารสนเทศมาให้บริการเฉพาะแห่งให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

5.8 บทสรุป

ในบทนี้กล่าวถึงภูมิหลังความเป็นมา วัตถุประสงค์ของโครงการ คำถามการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านต่อไป จึงสรุปผลการวิจัยดังนี้ 1) นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการสารสนเทศจากหนังสือ ภาพถ่าย และอินเทอร์เน็ต 2) นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้พบปัญหา คือ สารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวมีน้อยและสื่อสารสนเทศควรเป็นภาษาอังกฤษมากกว่าที่เป็นอยู่ 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรแสดงบทบาทในการเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันต่อไป 4) ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น อินเทอร์เน็ต และควรเปิดจุดการค้าระหว่างพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ มุลทวี. (2539). การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์.
- จิรายุทธ บุญแต่ง. (2549). ทศนคติและความประทับใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย. รวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). การจัดการสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: เอกซ์เปอร์เน็ท.
- ด้อย ชุมสายและอุปพัน พรหมโยธี. (2527). ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว (An Introduction to Tourism Studies). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทักษพร จินตพยุกุล. (2545). พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศของบรรณารักษ์หอสมุดกลาง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2548). การบริหารห้องสมุดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์วิภา ไพรมสมิทธิ์. (2535). สานสนเทศกับผู้บริหาร. วารสารบรรณารักษศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 12, 11-21.
- แมนมาต ขวลิต. (2532). สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น, หน่วยที่ 1-7. (หน้า 1-37). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รลิกา อังกูร. (2549). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น. ใน รวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- รัถพร ชังธาดา. (2536). เอกสารคำสอนรายวิชา บร.101 สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์.

- วัลลภา ปัญญาวงษ์. (2539). การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของนักวิจัยสาขา
ด้านนาเคมีศึกษา. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สิริยุดา สิทธิปุ่น. (2541). การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของครูสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาย เดียวกุล. (2549). การท่องเที่ยวตามวิถีไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. ใน
รวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนา
และจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. (2521). บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อาภากร ธาตุโลหะ. (2547). ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. ชลบุรี: พี.เค.
กราฟฟิค พรินต์.
- อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์, มาลินี สนธิพร และปทุมมาธิยา ธรรมราชา. (2548). รายงานการวิจัย
เรื่อง บทเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาสารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า = Webbased
Instruction on Information for Study Skills and Research. ชุมพร: สถาบัน
การพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- Alwis, Shrianjani M. (Gina) de and E., Higgins Susan. "Information as a tool for
management decision making: a case study of Singapore". Information
research. 7, 1 (October 2001): 1-30. Available from [http:
InformationR.net/ir/7/](http://InformationR.net/ir/7/), (Accessed on 22 December 2004)
- Andersen, Deboah Lines. (1996). User-driven technologies: Assessing the information
needs of history faculty as a special user population. Available
<http://proquest.umi.com> {accessed on 14 October 2006}
- Cooke, Alison. (1999). A Guide to Finding Quality Information on the Internet: Electronic
and Evaluation Strategic. London: Library Association Publishing.
- Korah, Acamma C., and Devarajan, G. (1991). Information Needs and Use Pattern of
Rubber Scientists. IASLIC Bulletin, 36(3), 89-94.

Musib, S.K. (1991, December). Information Seeking Patterns in the Rural Areas of West Bengal, India. A Survey Report on Cottage Industries. **IASLIC Bulletin**, 36(4), 177-186.

Reitz, Joan M. (2005). **Online Dictionary of Library and Information Science**. Available <http://www.wesu.edu/library/odis> (Accessed date on 8 July 2006).

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

Information uses and information needs of tourists at Northeast of Thailand

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศ

คำชี้แจง 2. มีคำจำกัดความและนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง คำแนะนำ คำบอกเล่า หรือความคิด ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือข้อเขียน โดยบันทึกในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคคลและสังคม

การใช้สารสนเทศ (Information Uses) หมายถึง สภาพการใช้สารสนเทศที่เป็นจริง ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

ความต้องการใช้สารสนเทศ (Information Needs) หมายถึง ความต้องการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและมีจุดประสงค์อย่างใด ๆ ก็ตาม หรือพักค้างแรมในพื้นที่ท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้อย่างน้อย 1 คืน

รูปแบบสารสนเทศ หมายถึง ชนิดหรือประเภทของสื่อที่บันทึกหรือนำเสนอสารสนเทศในรูปของสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร นิตยสาร จุลสาร คู่มือ เป็นต้น และเสนอเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

เนื้อหา หมายถึง เนื้อเรื่องของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวใช้และต้องการใช้ เพื่อนำไปประกอบการท่องเที่ยว

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่รวบรวมและเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งมีดังนี้
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน (ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ หน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น)
แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล (ได้แก่ ตัวเอง เพื่อน เพื่อนร่วมงานญาติพี่น้อง ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น)
แหล่งสารสนเทศที่เป็นสื่อมวลชน (ได้แก่ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น) และ
แหล่งสารสนเทศอื่นๆ (ได้แก่ การสัมมนา การอบรมหรือการประชุม เป็นต้น)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบ ทุกข้อ คำตอบและข้อเสนอแนะของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

2. อายุ

☐ ระหว่าง 15-20 ปี ☐ ระหว่าง 21-30 ปี ☐ ระหว่าง 31-40 ปี ☐ 41 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. อาชีพ

☐ ทำนา

☐ ค้าขาย

☐ ข้าราชการ

☐ นักธุรกิจ

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้/เดือน

☐ 1000-5000 บาท

☐ 5001-8000 บาท

☐ 8001 บาท ขึ้นไป

7. ความถี่ในการมาเที่ยว.....

☐ ครั้งแรก

☐ ครั้งที่ 2

☐ ครั้งที่ 3

☐ มากกว่า 3 ครั้ง

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าตรงกับการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศของท่าน แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องปริมาณ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ไม่ใช้
กรุณาตอบทุกข้อ

1. รูปแบบของสารสนเทศที่ท่านใช้ และรูปแบบสารสนเทศที่ท่านต้องการ คือ

[illegible]

2. เนื้อหาของสารสนเทศที่ท่านใช้ และเนื้อหาที่ท่านต้องการใช้ คือ

เนื้อหาของสารสนเทศ	ระดับการใช้					ระดับความต้องการ						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
ด้านเนื้อหาของข้อมูลหรือความรู้												
1. สถานที่ท่องเที่ยว												
1.1 สถานที่ตั้ง.....	...	...	...	...		...		...	..	..		
1.2 ประวัติความเป็นมา.....	...	...	...	...		...		...	..	..		
1.3 ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ ท่องเที่ยวและเส้นทาง.....		...	...	...		...		...	..	..	...	
1.4 แผนที่.....		...	..	..		...		...	..	..		
2. ข้อมูลที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล เป็นต้น.....	...	...	...	...		...		...	..	..		
3. สินค้า/สินค้าที่ระลึก.....	...	...	...	...		...		...	..	..		
4. อาหาร-เครื่องดื่มและร้านอาหาร		...	...	...		...		...	..	..		
5. ข้อมูลการเดินทาง เช่น ทาง เครื่องบิน รถไฟ รถยนต์ เป็นต้น....		...	...	...		...		...	..	..		
6. ค่าดูชมสถานที่.....		...	...	...		...		...	..	..		
7. กิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การตกปลา การปีนเขา ขี่จักรยาน การว่ายน้ำ		...	...	...		...		...	..	..		
8. ความปลอดภัยและการขอความ ช่วยเหลือ												
8.1 การเดินทาง.....	...	...	...	...		...		...	..	..		
8.2 ที่พัก.....		...	...	...		...		...	..	..		
8.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ)		...	...	...		...		...	..	..		

4. ท่านใช้สารสนเทศภาษาใด

ภาษาของสารสนเทศ	ระดับการใช้						ระดับความต้องการ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
ภาษาของข้อมูลหรือความรู้												
1. ภาษาไทย.....	...	..	..	..		..	...	..	..	..	...	
2. ภาษาอังกฤษ.....	...	..	..	..		..	...	..	..	..	...	
3. ภาษาอื่น ๆ (โปรดระบุ).....	...	..	..	..		..	...	..	..	..	...	

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้ข้อมูลหรือความรู้

การใช้ข้อมูลหรือความรู้เพื่อการท่องเที่ยวที่ผ่านประสบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง
 กรุณาขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องปริมาณ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ไม่มีปัญหา
 ตามสภาพปัญหาที่ท่านประสบในการใช้ข้อมูลหรือความรู้

ปัญหาการใช้ข้อมูลหรือความรู้	ระดับปัญหา					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
ปัญหาด้านรูปแบบของข้อมูลหรือความรู้						
1. ไม่ทราบว่าจะค้นข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการได้จาก สารสนเทศรูปแบบใด.....	...	...		...		
2. ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เช่น หนังสืออ้างอิง หนังสือดรรชนี และสารสังเขป....	...	...		..		
3. ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งไม่ตีพิมพ์บางประเภท เช่น ไมโครฟิล์ม	...	...		...		
4. ไม่ทราบวิธีใช้ข้อมูลหรือความรู้จากฐาน ข้อมูลคอมพิวเตอร์.....	...	...		...		
5. ไม่ทราบวิธีการใช้เครื่องมือช่วยค้นในแหล่ง บริการข้อมูลหรือความรู้ เช่น บัตรรายการ หนังสือบรรณานุกรม.....	...	...		...		
6. หาข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการไม่พบ.....	...	...		..		
7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	...	...		..		
ปัญหาด้านเนื้อหาของข้อมูลหรือความรู้						
1. เนื้อหาของข้อมูลหรือความรู้ไม่ตรงกับความต้องการ.....	...	...		...		
2. เนื้อหาข้อมูลหรือความรู้เรื่องที่ต้องการไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง.....	...	...		...		
3. ข้อมูลหรือความรู้เก่า ล้าสมัย	...	...		...		
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	...	...		...		

ปัญหาการใช้สารสนเทศ	ระดับปัญหา					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
ปัญหาด้านแหล่งของข้อมูลหรือความรู้ 1. ข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการ..... 2. ไม่มีข้อมูลหรือความรู้ที่สอดคล้องหรือ ตรงกับความต้องการ..... 3. แหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่ให้บริการเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวมีน้อย..... 4. ไม่มีแหล่งบริการข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยว..... 5. การให้บริการของแหล่งข้อมูลมีขั้นตอนยุ่งยาก.... 6. ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ให้บริการ.... 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	...	...	...	...	...	...
ปัญหาด้านภาษาของข้อมูลหรือความรู้ 1. ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ. 2. ข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ.... 3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	...	...	...	...	...	...

ปัญหาอื่น ๆ

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

Questionnaire

Information uses and information needs of tourists at Northeast of Thailand

Section One: Status

Section Two: Information uses and information needs

Section Three: Problems of Information Uses

Directions: Please tick (/) and rate according to your opinion

Section One: Status

1. Sex

☐ Male ☐ Female

2. Age

☐ 5-20 yrs ☐ 21-30 yrs ☐ 31-40 yrs ☐ up 41 yrs

3. Nationality

☐ England ☐ German ☐ American ☐ Others.....

4. Education

☐ Lower Undergraduate ☐ Undergraduate
☐ Graduate ☐ Ph.D. ☐ Others.....

5. Career

☐ Farmer ☐ Self-employed ☐ Government official
☐ Business ☐ Others.....

6. Income/Monthly

☐ 250-500 \$ ☐ 1000-1500 \$ ☐ over 2000 \$ ☐ Others.....

7. Frequency in visiting this tourist attraction

☐ Once ☐ Twice ☐ Three times ☐ Four times and up

2. How do you use and need text of information?

Text of Information	Levels of uses						Levels of needs					
	Very much	Much	Average	Less	Least	None	Very	Much	Average	Less	Least	None
<u>Text</u>												
1. Tourist sites												
1.1 Location.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1.2 History.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1.3 Information of Place and Direction.....		...	...	...		...		...	...	...		...
1.4 Map.....	...	...	...	...		...		...	...	...		...
2. Accommodation, such as hotel, bungalow etc.....		...	...	...		...		...	...	...		...
3. Souvenirs.....		...	...	...		...		...	...	...		...
4. Foods and Beverage and Restaurants.....		...	...	...		...		...	...	...		...
5. Transportation, such as train bus, airplane etc.....		...	...	...		...		...	...	...		
6. Admission Fee rate.....		...	...	...		...		...	...	...		
7. Activities, such as fishing, cycling, swimming etc.....		...	...	...		...		...	...	...		...
8. Safety and assistance												
8.1 Trips.....		...	...	...		...		...	...	...		...
8.2 Accommodation.....		...	...	...		...		...	...	...		
8.3 Others (specify).....		...	...	...		...		...	...	...		

6. How do you use and need languages of information?

Languages of information	Levels of uses						Levels of needs					
	Very much	Much	Average	Less	Least	None	Very much	Much	Average	Less	Least	None
<u>Languages of information</u>												
1. Thai.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2. English.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3. Others (specify).....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Section Three: Problem of Information Uses

Directions: Please tick (/) and rate according to your opinion

Problem of information uses	Levels of problem					
	Very much	Much	Average	Less	Least	None
<u>Problem of information uses</u>						
1. do not know where to get information.....	...	...	...	...	...	...
2. do not know how to use printed materials, such as reference index or abstract.....	...	...	...	...	...	...
3. do not know how to use printed materials, such as VDO Tape or slide etc	...	...	...	...	...	...
4. do not know how to use information from databases.....	...	...	...	...	...	...
5. do not know how to use the sources to search information, such as index, bibliography etc.....	...	...	...	...	...	...
6. can not find information	...	...	...	...	...	...
7. Others (specify).....	...	...	...	...	...	...

Problem of information uses	Levels of problem					
	Very much	Much	Average	Less	Least	None
<u>Problem of text of information</u>						
1. Unnecessary details of information	...	...	...			
2. Unwanted information or inaccurate information.....	...	...	...			
3. Out of date information.....	...	...	...			
4. Others (specify).....	...	...	...			
<u>Problem of source of information</u>						
1. Limited information	...	...	...			
2. Unsuitable information.....	...	...	...			
3. Inadequate sources of information.....	...	...	...			
4. Inconvenient or no information centers.....	...	...	...			
5. Complicated service.....	...	...	...			
6. Inappropriate or no cooperation from staff.....	...	...	...			
7. Others (specify).....	...	...	...			
<u>Problem of Language</u>						
1. Cannot understand Thai language.....	...	...	...			
2. Insufficient English materials.....	...	...	...			
3. Insufficiency of other languages (except for Thai and English) specify	...	...	...			

Other Problems (specify).....

Suggestions.....

Thank you very much

Interview

Information uses and information needs of tourists at Northeast of Thailand

Section One: Status

Section Two: Information uses and information needs

Section Three: Problems of Information Uses

Directions: Please tick (/) and rate according to your opinion

Section One: Status

4. Sex

☐ Male

☐ Female

5. Age

☐ 5-20 yrs

☐ 21-30 yrs

☐ 31-40 yrs

☐ over 41 yrs

6. Nationality

☐ American

☐ German

☐ British

☐ Australian

☐ Others.....

7. Education

☐ Lower Undergraduate

☐ Undergraduate

☐ Graduate

☐ Ph.D.

☐ Others.....

5. Career

☐ Farmer

☐ Self-employed

☐ Government official

☐ Business

☐ Others.....

6. Income/Monthly

☐ 250-500 \$

☐ 1000- 1500 \$

☐ over 2000 \$

7. Frequency in visiting this tourist attraction

☐ Once

☐ Twice

☐ Three times

☐ Four times and up

Section Two: Information uses and needs

1. What kind of information have you used for this visit? (books, Journals, magazines, brochures, newspaper, ect.)
.....
2. What level do you use it?
3. What kind of information have you need? (books, Journals, magazines, brochures, newspapers, ect.).....
4. What level do you need it?
5. What are the texts of information have you used?
(text=tourist sites, accommodation, foods and beverage and restaurants, transportation, admission fee rate, ect.)
6. What level do you use it?
7. What are the texts of information do you need?
8. How about the degree of it?
9. What types of information sources have you searched information for this visit?
(Institute such as University Library, School Library, Public library, Tourism Authority of Thailand National, Museum, Information center, **Personal** such as diary, lecture etc, Information from Colleagues, Information from experts, **Media** such as newspaper, radio, TV)
10. How level do you use it?
11. What types of information sources do you need ? (University Library, . Information Center, Information Center,)
12. What is the level do you need?
13. What is language of information have you used the most?
14. What is language of information do you need the most?

Section Three: Problem of Information Uses

15. What are the problems you faced when you used information? (problem of text of information, problem of source of information, problem of Language)

Suggestions.....

*Thank you very much

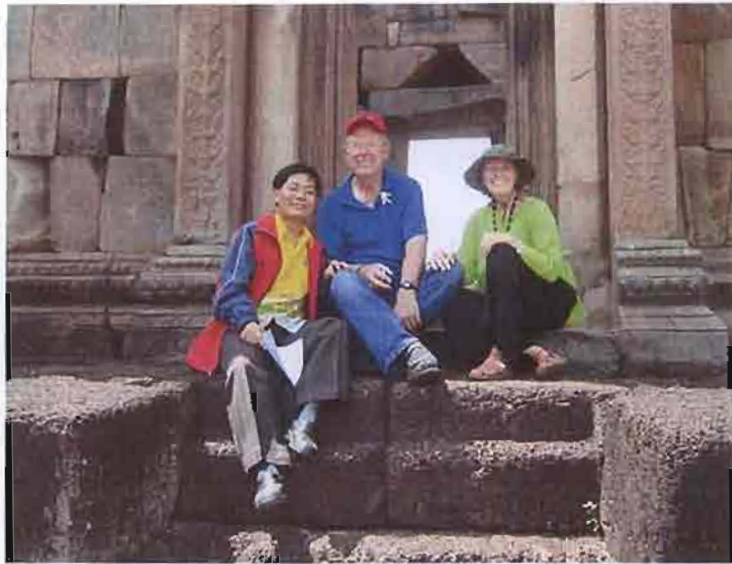
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 1 เก็บข้อมูลที่จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ 2 เก็บข้อมูลที่จังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ 3 เก็บข้อมูลที่จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 4 เก็บข้อมูลที่จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 5 เก็บข้อมูลที่จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ 6 เก็บข้อมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี

การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 7 การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 8 การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 9 การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ค
บทความการวิจัย

การใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

(Information uses and information needs of Tourists in the Provinces in
Lower Northeastern Region)

กิงแก้ว ปะติตังโ

Kingkaew Patitungkho

สมหมาย ปะติตังโ

Somma Patitungkho

จิตรี ภูตระกูล

Jittree Pootrakool

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในกลุ่มอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 2) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 3) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 4) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ 5) เพื่อหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในกลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 398 คน

โดยแจกแบบสอบถาม สำหรับชาวต่างประเทศเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด และสัมภาษณ์เชิงลึก 42 คน

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ และต้องการในระดับมาก คือ หนังสือ สื่อสารสนเทศไม่ตีพิมพ์ที่ใช้และต้องการ คือ ภาพถ่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการระดับมาก คือ อินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง รองลงมาคือ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ค้นหาและต้องการสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้และต้องการในระดับมาก รองลงมาคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ต้องการสารสนเทศในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว เช่น หนังสือส่วนตัว สมุดบันทึก หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมาก ภาษาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาษาไทย รองลงมา เป็นภาษาอังกฤษ

ปัญหาของการใช้สารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบคือ ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบ ได้แก่ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เป็นปัญหาระดับปานกลาง ด้านเนื้อหาของสารสนเทศพบปัญหา คือ สารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อยซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านภาษาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบในระดับปานกลาง คือ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการสารสนเทศจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือในระดับมากที่สุด สื่อไม่ตีพิมพ์มีระดับของการใช้มากที่สุด คือ รูปภาพ และมีความต้องการสารสนเทศจากแผนที่ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้และต้องการในระดับมากที่สุด แหล่งสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้ คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและต้องการสารสนเทศจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในระดับมาก แหล่งสารสนเทศบุคคลที่ใช้และต้องการคือ สมุดบันทึกหรือหนังสือส่วนตัว รองลงมา คือ การสนทนากับเพื่อน หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้ในระดับมาก และต้องการรายการโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพบปัญหาการใช้สารสนเทศ คือ ไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศรูปแบบใด ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง ด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งเป็นในระดับปานกลาง ด้านแหล่งสารสนเทศที่พบ คือ สารสนเทศที่มีอยู่จำกัดไม่เพียงพอต่อการใช้ และสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ คือ 1) ข้อมูลใน web site ที่มีอยู่ต้องปรับปรุงเนื้อหาให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรประสานความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นรูปธรรม 3) ในแต่ละจังหวัดควรมีรูปแบบและจัดระบบในการเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 4) ควรเพิ่มการโฆษณาประชาสัมพันธ์สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ

Abstract

The purposes of this study were to study the uses and the needs of the tourists regarding tourism information, to identify problems of the tourists in their using information, to study the solution to the problems and to find out the proper strategies to support and

strengthen the development and management of tourism in the Provinces in Lower Northeastern Region for its sustainable development.

The informants of the research were 398 Thai tourists and 140 foreign tourists visiting the region. Questionnaire and interview were used to collect the data. For Thai tourist case, it was found that the most needs and uses for information technology of Thai tourists in form of printed media are books while non-printed media are pictures. In addition, internet is the matter of needs and uses of Thai tourists for electronic media. In respect of matter of information, it was found that the most uses of Thai tourists for matter information are the history part of tourist attractions and the locations respectively. Besides, the most needs of Thai tourists for information are the location and the routes respectively. The region's information center is the primary source and Thailand Tourism Authority is the secondary source of Thai tourists for tourism information. The findings from this study can also be summarized that the information from personal sources that is the most frequent use for touring of Thai tourists is to get from their friends while the material needs of Thai tourists are their notebooks. Regarding the language of information, Thai and English languages are needed the most for Thai tourists respectively.

For a problem result, this study has been divided into four parts: problems in terms of form, matter, source and language of information. In terms of form, it was found that some of Thai tourists did not know how to use and get information from some kind of printed matter and media. However, it is a moderate problem in view of Thai tourists.

In the part of matter or details gives in the media, it was found that most of information did not meet needs of Thai tourists. As for the source of information, it was found that there

were not many sources of information for tourism but this problem is moderate. As for language side, Thai tourists did not understand information in foreign languages.

For foreign tourists, it was found that the most needs and uses of foreign tourists for information in form of printed matter are books and pictures for non-printed matter. These results are similar to these of Thai tourists. In addition, internet is the most needs and uses of foreign tourists for electronic media. The source of information preferred by foreign tourists are from Thailand Tourism Authority and the libraries of universities. In addition, information from personal sources are from their books and friends respectively. Information from television program is needed more while information from newspaper is used the most. For language, English language is the most need and use of foreign tourists and the second language are Chinese and Japanese language respectively.

In terms of problem, it was found that the main problem of foreign tourists is different from that of Thai tourists. For example, how to get information as well as no information needed available are moderate problem in view of foreign tourists. In respect of matter or details shown on media, limitation of information is the main problem of foreign tourists. Moreover, English version is insufficient.

Considering the strategy in regard to information sector, the concerned authorities should take steps to improve their policy for sustainability of the tourism industry in this region as the following;

- 1) Data on website should always be updated both in Thai and English.
- 2) The concerned authorities of both public and private sections should concentrate and cooperation in their working as a team.

- 3) Each province should have and present the same form and standard of information.
- 4) Different forms of advertisement should widely be promoted.

คำนำ

ตามนโยบายด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลยุคปัจจุบันมุ่งเน้นและส่งเสริมความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวตลอดจนเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง และมีจุดเด่นที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จากจุดเด่นของแต่ละสถานที่ในแต่ละจังหวัดที่สามารถนำมาเป็นจุดขายนั้น นักท่องเที่ยวควรที่จะได้รับสารสนเทศก่อนเดินทาง ขณะท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป เพื่อให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ความปลอดภัย และเป็นแนวทางในการตัดสินใจครั้งต่อไปในการมาเที่ยวอีก และยังส่งผลให้เกิดการประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยวในรุ่นต่อไป ด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนในการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐบาลจะต้องทราบถึงการให้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาของการให้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุง บริหารจัดการสารสนเทศที่มีอยู่และจัดหาสารสนเทศเพิ่มเติมให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการและต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต ถ้าการบริหารจัดการสารสนเทศดีและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวแล้วนั้นจะเป็นประโยชน์เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวสถานที่ต่างๆ เกิดความประทับใจสามารถเป็นกระบอกเสียงให้ผู้อื่นมาเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์

คณะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
2. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้

3. ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
4. ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้
5. เพื่อหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่
กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

คำถามการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
2. นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ต้องการสารสนเทศอะไร และระดับใด
3. นักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้มีปัญหาการใช้สารสนเทศอะไร และระดับใด
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาการใช้สารสนเทศได้อย่างไร
5. ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสาน
ใต้สู่ความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านควรเป็นอย่างไร

เครื่องมือและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 6 จังหวัดในภาคอีสานใต้เป็นการชั่วคราวอย่างสมัครใจด้วยจุดประสงค์ใด ๆ ก็ตาม หรือพักแรมอย่างน้อย 1 คืน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ จำนวน 398 คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด และสัมภาษณ์เชิงลึก 42 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1-3 คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งคณะผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยว มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ มีจำนวน 4 ด้าน

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 4-5 คือ แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และประชุมกลุ่มย่อยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งคณะผู้วิจัยประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขต 4 ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดศรีสะเกษ ศูนย์การท่องเที่ยวและนันทนาการจังหวัดสุรินทร์ ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเขต 3 ประธานชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้จัดการบริษัทสบายทัวร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ และหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ รวม 10 หน่วยงาน หลังจากประชุม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นประเด็นสำคัญๆ ของแนวทางการแก้ปัญหาการใช้สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ และหายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในกลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวใน จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษและอุบลราชธานี โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 คณะผู้วิจัยแจกแบบสอบถามภาษาไทยให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และแจกแบบสอบถามภาษาอังกฤษให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและจำนวนของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวน้อยในช่วงฤดูร้อน การเก็บข้อมูลทั้งหมดเป็นการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญโดยทีมงานวิจัย

3.2 คณะผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 42 คน

3.3 นำแบบสอบถามภาษาไทยที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ได้ 398 ฉบับ คิดเป็น 99.5 % ของแบบสอบถามที่แจกออกไป แล้วดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามภาษาไทยที่แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและแบบสอบถามภาษาอังกฤษที่แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของข้อคำถามลักษณะปลายเปิดด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC+ ในกรณีที่ข้อคำถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นคำตอบเข้าด้วยกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสรุปจัดประเด็นคำตอบเข้าด้วยกันและนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้และต้องการสารสนเทศในระดับมาก คือ หนังสือ สื่อสารสนเทศประเภทไม่ตีพิมพ์ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้และต้องการที่สุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ภาพถ่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวใช้และต้องการส่วนมากและอยู่ในระดับมาก คือ อินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทาง รองลงมา คือ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ค้นหาและต้องการสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน คือ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้และต้องการในระดับมาก รองลงมา คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แหล่งสารสนเทศบุคคลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว เช่น หนังสือส่วนตัว สมุดบันทึก หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากใช้และต้องการในระดับมาก ภาษาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาษาไทย รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษ

ปัญหาของการใช้สารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบ คือ ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบ ได้แก่ ไม่ทราบวิธีใช้สิ่งพิมพ์บางประเภท เป็นปัญหาระดับปานกลาง ด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนมากพบปัญหา คือ สารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ ด้านแหล่งสารสนเทศพบว่า แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีน้อยซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านภาษาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่พบในระดับปานกลาง คือ ไม่เข้าใจข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นภาษาต่างประเทศ

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการสารสนเทศจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือในระดับมากที่สุด สื่อไม่ตีพิมพ์มีระดับของการใช้มากที่สุด คือ รูปภาพ และมีความต้องการสารสนเทศจากแผนที่ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้และต้องการในระดับมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้และต้องการเนื้อหาของสารสนเทศในระดับมากและมีจำนวนผู้ใช้สูง คือ เนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้

คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและต้องการสารสนเทศจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในระดับมาก แหล่งสารสนเทศบุคคลที่ใช้และต้องการ คือ สมุดบันทึกหรือหนังสือส่วนตัว หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชนที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้ในระดับมากและต้องการรายการโทรทัศน์ในระดับมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้และต้องการภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพบปัญหาการใช้สารสนเทศในด้านรูปแบบของสารสนเทศ คือ ไม่ทราบว่าแหล่งสารสนเทศที่ต้องการได้จากสารสนเทศรูปแบบใด ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาที่พบด้านเนื้อหา คือ เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านแหล่งสารสนเทศที่พบ คือ สารสนเทศที่มีอยู่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ และปัญหาด้านภาษาของสารสนเทศที่พบ คือ สารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ เป็นต้น ได้ทราบข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อในการเผยแพร่สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ (เช่น หนังสือ วารสาร แผนที่ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ) ให้มีมากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ 2) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ กับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ได้รับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขและหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ คือ 1) ข้อมูลใน web site ที่มีอยู่ต้องปรับปรุงเนื้อหาให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรประสานความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นรูปธรรม 3) แต่ละจังหวัดควรมีรูปแบบและจัดระบบในการเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 4) เพิ่มการโฆษณาประชาสัมพันธ์สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ห้องสมุดประชาชนจังหวัดและศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวประจำจังหวัด ควรให้บริการสารสนเทศตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อความสะดวกของผู้มารับบริการ ตลอดจนจัดให้มีการอบรมภาษาต่างประเทศให้กับผู้ให้บริการสารสนเทศที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

1.2 ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศให้มากกว่าที่เป็นอยู่โดยใช้สื่อรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะ website

1.3 เส้นทางเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยวมีขนาดเล็ก การเดินทางโดยรถยนต์เข้าออกไม่สะดวก จะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับต้องตระหนักในบทบาทและหน้าที่ อาจจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกันเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมและสามารถให้ข้อมูล เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ศูนย์สารสนเทศจังหวัดควรเข้ามามีบทบาทและดำเนินการอย่างจริงจังในการให้บริการสารสนเทศ

2.2 ควรจัดทำเผยแพร่สารสนเทศเพิ่มขึ้นทุกรูปแบบให้มีความถูกต้อง ชัดเจน น่าสนใจ ตลอดจนป้ายเส้นทางท่องเที่ยวต้องโดดเด่น ชัดเจน มีขนาดใหญ่กว่าที่เป็นอยู่โดยแก้ไขจุดอ่อนที่พบอยู่ในขณะนี้ คือ ป้ายบอกทางมีขนาดเล็ก ไม่ชัดเจน และใกล้ถึงบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมักจะไม่มีการบอกทาง

2.3 การต้อนรับแขกผู้มาเยือนต้องให้เขาเกิดความสุข ความประทับใจและรักษาวัฒนธรรมไทยให้โดดเด่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มองแต่ผลกำไรหรือเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวจนเกินไป

2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำรายการโทรทัศน์ชุมชนที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ออกเผยแพร่ทางเคเบิลทีวี

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ เป็นต้น ได้ทราบข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อในการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร แผนที่ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ให้มีมากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ

2. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้สารสนเทศกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศควรได้รับทราบปัญหา หาแนวทางแก้ไขและหาทางป้องกันปัญหาที่จะอาจเกิดขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือศูนย์สารสนเทศประจำสถานที่ท่องเที่ยวเฉพาะแห่งควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งในทุกอำเภอ ทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อจะได้จัดหาสารสนเทศมาให้บริการเฉพาะแห่งให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ มูลทวี. (2539). **การให้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยวิทยานิพนธ์.
- จิรายุทธ บุญแต่ง. (2549). **ทัศนคติและความประทับใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย. รวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- รัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). **การจัดการสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: เอกซ์เปอร์เน็ท.
- ดุษฎี ชุมสายและณิพัทธ์ พรหมโยธี. (2527). **ปฐมนิเทศแห่งวิชาการท่องเที่ยว (An Introduction to Tourism Studies)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทักษพร จินตพยุกุล. (2545). **พฤติกรรมและการแสวงหาสารนิเทศของบรรณารักษ์หอสมุดกลาง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ วิชาวิน. (2548). **การบริหารห้องสมุดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์วิภา ไพรมสมิทธิ์. (2535). **สารสนเทศกับผู้บริหาร**. วารสารบรรณารักษศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 12, 11-21.
- แม่นมมาส ขวลิต. (2532). **สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์**. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา **สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น, หน่วยที่ 1-7**. (หน้า 1-37). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รสิกา อังกูร. (2549). **การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น**. ใน **รวมบทความการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- รัตพร ชังธาดา. (2536). **เอกสารคำสอนรายวิชา บร.101 สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า**. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์.

- วัลลภา ปัญญาวงษ์. (2539). **การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของนักวิจัยสาขา
ด้านนาครศึกษา**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สิริยุดา สิทธิปุ่น. (2541). **การใช้และความต้องการใช้สารนิเทศของครูสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาย เตียวกุล. (2549). **การทอ้งเทียวมตามวิถีไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. ใน
รวมบทความการทอ้งเทียวมไทยนานาชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักประสานงานการพัฒนา
และจัดการการทอ้งเทียวมเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์. (2521). **บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อาภากร ธาดุโลนะ. (2547). **ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. ชลบุรี: พี.เค.
กราฟฟิค พรินต์.
- อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์, มาลินี สนธิพร และปทุมมาธิยา ธรรมวาทิก. (2548). **รายงานการวิจัย
เรื่อง บทเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาสารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า=**
Webbased Instruction on Information for Study Skills and Research. ชุมพร:
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- Alwis, Shrianjani M. (Gina) de and E., Higgins Susan. "Information as a tool for
management decision making: a case study of Singapore". *Information
research*. 7, 1 (October 2001): 1-30. Available from [http://](http://InformationR.net/ir/7/)
InformationR.net/ir/7/, (Accessed on 22 December 2004).
- Andersen, Deboah Lines. (1996). *User-driven technologies: Assessing the information
needs of history faculty as a special user population*. Available
<http://proquest.umi.com> {accessed on 14 October 2006}
- Cooke, Alison. (1999). *A Guide to Finding Quality Information on the Internet: Electronic
and Evaluation Strategic*. London: Library Association Publishing.

- Korah, Acamma C., and Devarajan, G. (1991). Information Needs and Use Pattern of Rubber Scientists. *IASLIC Bulletin*, 36(3), 89-94.
- Musib, S.K. (1991, December). Information Seeking Patterns in the Rural Areas of West Bengal, India. A Survey Report on Cottage Industries. *IASLIC Bulletin*, 36(4), 177-186.
- Reitz, Joan M. (2005). Online Dictionary of Library and Information Science. Available <http://www.wesu.edu/library/odis> (Accessed date on 8 July 2006).

ภาคผนวก ง ประวัตินักวิจัย

ประวัติการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ชื่อ - ชื่อสกุล นางกิ่งแก้ว ปะติตังโข

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2531 คบ. (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยครูพระนคร
 2534 กศ.ม (บรรณารักษศาสตร์)
 2549 Ph.D. in Library and Information Science
 University of Pune, India

ผลงานทางวิชาการ

1. กิ่งแก้ว ปะติตังโข. (2549). บริการสารสนเทศ. บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
2. กิ่งแก้ว ปะติตังโข. (2549). การจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง. บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
3. Patitungkho, K. & Deshpande, N. J. (2005). " Information Seeking Behaviour of Faculty Members of Rajabhat Universities in Bangkok." *Webology*, 2(4), Article 20. Available at: <http://www.webology.ir/2005/v2n4/a20.html>

ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน

1. 2540 - 2545 หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
2. 2542 - 2545 หัวหน้าโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
3. 2548 - 2549 เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4. 2549 – ปัจจุบัน เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สังกัด สาขาสารสนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
5. ปัจจุบัน หัวหน้าสำนักงานวิเทศสัมพันธ์และพัฒนานานุชากร มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
6. ปัจจุบัน หัวหน้าสาขาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประวัติการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ชื่อ-สกุล นายสมหมาย ประดิษฐ์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (กศ.บ.) เคมี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2530 (1987)

ปริญญาโท (วท.ม.) เคมีวิเคราะห์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2541 (1998)

Cert. in Writing Skills from Institute of Advanced Studied in English

Cert. in English Communication from Institute of Advanced Studied in English

Cert. in English Language Intensive Course for International Students

Cert. in Hypercourse on Bioinformatics from Technology Management Center,

National Science and Technology Development Agency, NSTDA

Cert. in Risks and Dangers of Chemical Products from Technology Management Center,

National Science and Technology Development Agency, NSTDA

Doctor of philosophy in Chemistry, Drug Design and Molecular Medicine, University of Pune, India, 2006 , ICCR scholarship (2006)

ประวัติการทำงาน

2531 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนห้วยน้ำใหญ่วิทยา, อ. ห้วยน้ำใหญ่ จ. มุกดาหาร

2532 อาจารย์ 1 ระดับ 3-5 โรงเรียนวาปีปทุม อ. วาปีปทุม จ. มหาสารคาม

2542 – ปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ 7 และดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

LIST OF PUBLICATIONS

1. Dilip Kumar Saha, Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Dileep N. Deobagkar, Aarti Ozarkar, Mohan M. Bhadbhade, and Rajesh G. Gonnade, Mettalloantitubercular compounds Part 3: Synthesis, crystal structure, spectroscopy, electrochemistry and antimycobacterial activity of the copper (II) ciprofloxacin (cfH) complex and its phenanthroline adduct, *Transition Metal Chemistry*, 30, 334-340 (2005).
2. Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Shreelekha Adsule, F. Sakar, Synthesis and Characterization of novel moxifloxacin-copper complexes and their biological activity, *Transition metal Chemistry* (to be submitted).
3. Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Shreelakha Adsule, Fazlul Sakar and Raymond J. Butcher, Synthesis and Characterization of natural retinal aldehyde hydrazone and their copper conjugates as anticancer agents, *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters* (to be submitted).
4. Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Shreelakha Adsule, and Fazlul Sakar, Synthesis and Characterization of Retinoid-Related molecules like citronellal hydrazones and their copper conjugates as anticancer agents, *ChemMedChem* (to be submitted).
5. An evaluation of retinoidal hydrazones and their copper conjugates as anticancer agents against breast and prostate cancers, วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 1, 191 (2549).
6. Quinolone , วารสารสำนักวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2 (1), 61-69, มกราคม-มิถุนายน (2550).

LIST OF CONFERENCE PAPERS

1. Isolation Purification and Application of Siderophore for Iron Determination, Sommai Patitungkho, Chalerm Ruangviriyachai and Polson Mahakhan, 23rd Congress on Science and Technology of Thailand, B-138, 670 (1997).
2. Metal quinolone conjugates as antitubercular compounds, Dipti Shingnapurkar, Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Ray Butcher, Poster presented at Third Symposium on Advances in Bioinorganic Chemistry (SABIC-2004) in Conjugation with Second Asian Biological Inorganic Chemistry Conference (AsBIC-II) at Goa, December 2004.
- 3 Metallorotinoids as antiproliferative agents against hormone dependent and independent cancers, Sommai Patitungkho, Subhash Padhye, Shreelekha Adsule, Fazlul Sarkar, Poster presented at Second International Symposium on Drug Discovery and Process Research (DDPR-2006) at Belgaum, Karnataka, February, 2006.

Books

1. ปฏิบัติการเคมี

Research

1. Synthesis and physicochemical properties of metal conjugates of Levofloxacin ,
2. Design synthesis and biological activities of new hydrazones, (present research)
3. Information uses and information needs of tourists in the provinces in lower Northeast region.

Research Interested

1. Inorganic drug design against cancer diseases and others
2. semi-synthesis of natural products as antioxidant and anticancer compounds
3. Hybrid drug development

ประวัติการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ชื่อ – ชื่อสกุล นางสาวจิตรี ภูตระกูล

การศึกษา

คศ.ม. (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน) (มหาวิทยาลัยรามคำแหง)

คบ. คหกรรมศาสตร์ (ผ้าและเครื่องแต่งกาย) วิทยาลัยครูสวนดุสิต

การทำงาน

2526 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

2533 – ปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ 7 และดำรงตำแหน่งรองคณบดี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏบุรีรัมย์